

SUOMEN KESKUSTA R.P.
TILINPÄÄTÖS 1.1.2023 - 31.12.2023

Apollonkatu 11 a
00100 Helsinki

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0201471-3

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tililuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Muut	1 - 63
Myyntilasku	1 - 492
Myyntisuoritus	1 - 579
Ostolasku	1 - 1733
Ostosuoritus	1 - 1734
Pankki	1 - 275

TUOSLASKELMA	01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2022 - 31.12.2022
Varsinainen toiminta		
Tuotot	459 638,02	528 009,50
Kulut		
Henkilöstökulut	-853 864,14	-1 024 458,49
Polstot ja arvonalentumiset	-4 269,43	-3 302,25
Muut kulut	-3 605 221,92	-3 339 060,18
Tuotto-/kulujäämä	-4 103 717,47	-3 838 811,42
Varainhankinta		
Tuotot	2 546 600,82	278 030,38
Kulut	-107 582,48	-78 319,95
Tuotto-/kulujäämä	2 439 018,36	199 710,43
Sijoitus- ja raholustoiminta		
Tuotot	32 359,41	0,00
Kulut	-20 792,96	-7 564,24
Tuotto-/kulujäämä	11 566,45	-7 564,24
Yleisavustukset		
Yleisavustukset tuotot	4 573 158,59	5 523 425,00
Yleisavustukset kulut	-1 638 226,00	-2 082 430,00
TILIKAUDEN TULOS	1 281 800,93	-205 670,23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 281 800,93	-205 670,23

TASE	31.12.2023	31.12.2022
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	100 000,00	34 772,23
Aineelliset hyödykkeet	981 292,00	8 943,72
Sijoitukset	3 219 716,17	1 917 161,33
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 301 008,17	1 960 877,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,00	3 628,89
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	301 522,21	289 866,16
Siirtosaamiset	46 600,93	10 599,69
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	348 123,14	310 465,85
Rahat ja pankkisaamiset	415 303,29	1 980 563,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	763 426,43	2 294 658,50
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	5 064 434,60	4 255 535,78

8/7

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVA A		
OMAPÄÄOMA		
Peruspääoma	15 062,86	15 062,86
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	3 078 769,09	3 284 439,32
Tilikauden voitto (tappio)	1 281 800,93	-205 670,23
OMAPÄÄOMA YHTEENSÄ	4 375 632,88	3 093 831,95
PAKOLLISET VARAUKSET	146 418,00	190 326,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Muut velat	252 305,10	430 857,88
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	252 305,10	430 857,88
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	52 860,16	244 619,60
Muut velat	29 359,96	24 385,08
Siirtovelat	207 760,50	271 515,27
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	290 080,62	540 519,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	542 385,72	971 377,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 064 434,60	4 255 535,78

47

LIITETIEDOT 31.12.2023

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTEET

Tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksistä esitettävistä tiedoista säädettyjen 2 ja 3 lukujen pieneen kirjanpitovelvollisen säännöstöä noudattaen.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus- ja jaksotusperusteet

Pysyvät vastaavat on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Pysyvät vastaavat poistetaan kirjanpitolain mukaisesti vaikutusaikanaan.

Koneista ja kalustosta on tehty tilikaudella suunnitelman mukaiset poistot. Poistoaika on hankinta vuotta seuraavat kolme vuotta tasapoistona.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Koneet ja kalustot	2023	2022
Menojäännös 1.1	8.943,72	9.344,37
Lisäys tilikaudella	107.355,71	2.901,60
Tilikauden poisto	- 4.269,43	- 3.302,25
Menojäännös 31.12.	112.030,00	8.943,72

Sijoitusomaisuuden arvostaminen

Arvopaperit ja muu sijoitusomaisuus on arvostettu pääosin hankintamenuon.

Merkittävin yksittäinen sijoitus on osa As. Oy Helsingin Apollo-nimisen yhtiön osakkeista, jotka on arvostettu tilinpäätöksessä käypään arvoon. Puoluetoimisto toimii ko. tiloissa.

Selvitys omistetuista yhtiöistä

Apollo Group Oy, 100 osaketta, 100 % yhtiön koko osakekannasta, kirjanpitoarvoltaan 10.000,00 euroa. Yhtiön viimeksi vahvistetun taseen 31.12.2013 oma pääoma on 10 328,22 € ja rahavarat 31.12.2023 yhteensä 8.768,05 €. Apollon Verkkopalvelut Oy, 225 osaketta, 90 % yhtiön koko osakekannasta, kirjanpitoarvoltaan 45.000,00 euroa. Yhtiön viimeksi vahvistetun taseen 31.12.2013 oma pääoma on 62 934,08 € rahavarat 31.12.2023 yhteensä 52.868,18 €

Apollo Group Oy:llä ja Apollon Verkkopalvelut Oy:llä ei ollut tilikauden aikana liiketoimintaa. Apollo Group Oy omistaa 100 % Suomenmaan Kustannus Oy:n osakekannasta. Näiden osakkeiden kirjanpitoarvo on yksi euro. Suomenmaan Kustannus Oy:n tilikauden tulos on 38.703,99 euroa ylijäämäinen ja yhtiön oma pääoma on 94.794,66 euroa.

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu koska kirjanpitolain pienkonsernisäännökset eivät sitä edellytä.

Oman pääoman muutokset	2023	2022
Käyttörahas	15.062,86	15.062,86
Edellisten tilikausien voitto/tappio	3.078.769,09	3.284.439,32
Tilikauden voitto/tappio	1.281.800,93	- 205.670,23
Oma pääoma 31.12.	4.375.632,88	3.093.831,95

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma koostuu puolueen piirijärjestöille talousarviossa varatulsta toiminta- ja kannustinrahaston käyttämättömistä osuuksista. Taseessa esitetty summa on kumulatiivinen kertymä vuodesta 2020 alkaen. Pitkäaikaisesta osuudesta ei ole eroteltu lyhennysosuuksia koska maksuvelvollisuus syntyy siltä mukaa kun piirit niitä käyttävät.

Siirtovelkojen olennaiset erät

Lomapalkkavelka	102.193,35
Palkkavelka	105.364,76

Vastuut

Taseen pakollisissa varauksissa on eläkevaraus (146,5t€) joka koostuu vanhojen jo eläköityneiden työntekijöiden lisäeläkevastuusta. Eläkevastuuseen liittyvä 50 % turvaamisvelvoite on täytetty tekemällä 200t€ sijoitusrahastosijoitus Nordeaan, joka puolestaan on antanut lain edellyttämän vakuuden pankkitakauksena eläkeläisille. Kyseinen sijoitusrahastosijoitus on annettu Nordealle pankkitakauksen vakuudeksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kokonaistuotot- ja kulut

Tuotot	2023	2022
Puoluetuki	4.573.158,59	5.523.425,00
Eläketulot	24.844,63	30.667,08
Luottamushenkilömaksut	23.013,63	20.012,09
Opintokeskustuotot	3.050,63	1.644,50
Jäsenmaksut	13.272,40	12.390,79
Varsinaisen toiminnan muut tuotot	408.729,13	475.685,83
Varainhankinnan muut tuotot	2.565.687,83	265.639,59
	7.611.756,84	6.329.464,88
Kulut		
Yleisavustuksen kulut	1.638.225,00	2.082.430,00
Muut kulut	4.691.730,91	4.452.705,11
Yli-/alijäämä	+ 1.281.800,93	- 205.670,23

Henkilöstökulut	2023	2022
Palkat ja palkkiot	770.378,34	793.336,58
Lisäeläkkeet	48.799,16	59.807,30
Työeläkemaksut	144.498,90	149.028,13
Vapaaehtoiset eläkemaksut	11.100,00	15.200,00
Muut henkilösivukulut	22.997,74	22.522,48
Pakollisten varausten muutos	- 43.910,00	- 15.436,00
Yhteensä	953.864,14	1.024.458,49

Henkilöstö keskimäärin	12	13
------------------------	----	----

Eläketurva

Toimihenkilöiden eläketurva on järjestetty työeläkevakuutusyhtiössä.

Suomen Keskusta rp
0201471-3

Vaalitoiminnan tuotto- ja kuluerittely

Eduskuntavaalit kampanja-aika 2.10.2022-16.4.2023

Tuotot	198.964,44
Kulut	-1.808.168,65
Yli-/alijäämä	-1.609.204,21

Suomen Keskusta rp
0201471-3

Tilinpäätöksen allekirjotukset

Tilinpäätös vuodelta 2023 on hyväksytty Suomen Keskusta rp:n puoluehallituksen kokouksessa

Helsingissä ____ / ____ 2024

Annika Saarikko, pj

Petri Honkonen, vpj

Markus Lohi, vpj

Hiikka Kemppl, vpj

Antti Siika-aho, ps

Harriet Lonka

Tuomo Sulhkonen

Pekka Kuusisto

Laura Airla

Johanna Häggman

Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg

Tuukka Lluha

Lilja Varjola

Jouni Kempfi

Arto Sepponen

Hannu Auvinen

Milla Martikainen

Veera Ursin

Tahvo Anttila

Mikko Savola

Timo Pärkkä

Marjut Lehtonen

Sakari Seppänen

Petteri Salmijärvi

Olli Rainio

Päivi Mononen-Mikkilä

Suomen Keskusta rp
0201471-3

Maija Kymäläinen

Silrj Ruokola

Antti Kurvinen

Mauri Pekkarinen

Suomen Keskusta rp
0201471-3

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 23 / 4 2024

BDO Oy, tilintarkastusyhteisö

Hannu Riippi, KHT

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tilliluettelo ja saldoiluettelo

Tillikohtainen tuloslaskelma

Tillikohtainen tase

Tilliluettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1 - 2
Muut	1 - 63
Myyntilasku	1 - 492
Myyntisuoritus	1 - 579
Ostolasku	1 - 1733
Ostosuoritus	1 - 1734
Pankki	1 - 275

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 11 pages before this page
Dokumentet inneholder 11 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 11 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 11 sider før denne side

Delta dokument inneholder 11 sider före denna sida

Arto Tapani Sepponen

3ea38d4c-6892-447c-9523-a8c226e7d6da - 2024-03-21 19:01:36 UTC +02:00
BankID / MobileID - 5891adb-c2a2-48bb-98ab-cl7a5fa7207e - FI

MIKA PETTERI SALMIJÄRVI

03162969-436f-49e7-b05f-5bab372fa155 - 2024-03-21 19:02:03 UTC +02:00
BankID / MobileID - b84a9bdb-bd54-4adb-871d-67da23330655 - FI

ANNIKA VIRPI IRENE SAARIKKO

fc95816b-4d5e-4192-9ccc-7a955a7e7ec3 - 2024-03-21 19:03:49 UTC +02:00
BankID / MobileID - e5578ea8-5f0a-4871-a78d-8908d9bcbe7c - FI

PEKKA TAPIO KUUSISTO

d708acf5-b01a-47af-915d-338e86c4b5e9 - 2024-03-21 19:05:19 UTC +02:00
BankID / MobileID - 8d4da11d-19db-4e10-ab1a-667c33e58791 - FI

OLLI AULIS RAINIO

aa016499-ebc2-48b7-921c-ca77a7da4d6c - 2024-03-21 19:07:12 UTC +02:00
BankID / MobileID - ee9a3874-aa3f-48dc-8007-205191e43dcc - FI

Laura Susanna Airila

ad69d83a-ab1f-43f3-b1e6-e821bb2b982a - 2024-03-21 19:07:14 UTC +02:00
BankID / MobileID - eda61635-f467-4251-9743-f8d27d075b05 - FI

JOUNI KEMPPI

e232b176-e641-4bda-9403-97e991f20dbb - 2024-03-21 19:07:46 UTC +02:00
BankID / MobileID - 30357e71-ef77-4f32-8653-fdc5a9924510 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 12 pages before this page
Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 12 sider før denne side

Delta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

MILLA MAIJU EMILIA MARTIKAINEN

1665bddf-3e99-4878-ada4-725d1e81fc52 - 2024-03-21 19:08:46 UTC +02:00
BankID / MobileID - fedbe725-da6c-4385-850c-ae1621cd75e0 - FI

TUIJA MAARIT LEIVO-RINTAKORPI

84aec108-7fde-4dde-8472-4159c4a0ba03 - 2024-03-21 19:41:10 UTC +02:00
BankID / MobileID - 1f04976d-3c9e-4f3c-9656-2a3b6155490f - FI

MARKUS SAMULI LOHI

653659df-b2d4-4ba1-9da3-c6355aae346f - 2024-03-21 19:54:00 UTC +02:00
BankID / MobileID - delc09c8-c663-4b73-8908-b981121c33ab - FI

EEVAKAISA SOFIA LEHTOSALO-LÖNNBERG

32e1173a-fe8c-4762-83b0-2307dd8ea632 - 2024-03-21 20:00:58 UTC +02:00
BankID / MobileID - 9203b0c5-60ef-4b81-bc65-7f45b6da7038 - FI

MARJUT LEHTONEN

a64ca929-1511-4f68-a4ae-10d923d87a8c - 2024-03-21 20:13:22 UTC +02:00
BankID / MobileID - a0f15bd6-7351-4bf0-a500-8d1569f2640e - FI

HANNU ERKKI TAPIO AUVINEN

4b4909a2-48be-4bc1-8539-5513d5144785 - 2024-03-21 20:18:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - 0f6f8f48-a970-465d-93bb-b951d0889314 - FI

JOHANNA KATARIINA HÄGGMAN

ef0830c0-102f-4f23-be6d-f38c15c85b5c - 2024-03-21 21:05:46 UTC +02:00
BankID / MobileID - 88b69ce5-078c-4e38-8302-3b1d3ce5909d - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
företagskänningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvede

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 13 pages before this page
Dokumentet inneholder 13 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 13 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 13 sider før denne side

Detta dokument inneholder 13 sidor före denna sida

HILKKA ORVOKKI KEMPPI

7be879e2-b352-4e5e-82df-14c522cd2013 - 2024-03-21 21:41:47 UTC +02:00
BankID / MobileID - 1386f651-35db-43f0-9c08-0e3c78fcb26 - FI

Tuomo Jaakko Suihkonen

a07607c8-a64d-40a1-828e-be1d7298587c - 2024-03-21 22:58:47 UTC +02:00
BankID / MobileID - 4752e50e-b495-48b9-a962-e79201030224 - FI

TUUKKA AARNE JUHANI LIUHA

891b8fec-0b03-4ba9-8b59-8eb9d40b30fa - 2024-03-22 10:20:15 UTC +02:00
BankID / MobileID - e0c7fd26-12c4-42c0-8cc4-ebfaa3bfc9b1 - FI

LIISA HANNELE VARJOLA

1a6bb81e-8909-4c71-9c5f-e56a7a35e5e1 - 2024-03-22 12:15:10 UTC +02:00
BankID / MobileID - a2052731-1be7-451e-9fe1-21a9312c0ef0 - FI

VEERA EVELIINA URSIN

49f50517-718a-4307-96e0-df00d66712cc - 2024-03-24 09:23:12 UTC +02:00
BankID / MobileID - e716f666-77a7-4553-b0f8-e229b87a4974 - FI

TAHVO PELLERVO ANTTILA

26f8f746-3749-427b-8d6f-2731a75d4855 - 2024-03-24 17:21:07 UTC +02:00
BankID / MobileID - 83a68a30-6037-4bc7-97c1-dd68fd9834e7 - FI

ANTTI JOHANNES SIIKA-AHO

ae1c8b15-7020-4c5e-a7c5-e7315c5c5fdd - 2024-03-26 08:53:14 UTC +02:00
BankID / MobileID - 82899d13-9cfa-4efa-a2b2-32cb3bf20e11 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltajanedunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighet til at underskrive
representant
frihedsberovende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 14 pages before this page
Dokumentet inneholder 14 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 14 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 14 sider før denne side

Delta dokument inneholder 14 sider før denna sida

SAKARI SEPPÄNEN

1aa0b85e-641e-4add-b013-ce98e2989349 - 2024-03-26 17:23:24 UTC +02:00
BankID / MobileID - 38d03169-9fe1-48b6-9dee-f19aa4a0b375 - FI

VILLE-VEIKKO RANTAMAULA

e8fb195a-9337-49b8-b41d-3c2a926b2303 - 2024-03-27 11:24:41 UTC +02:00
BankID / MobileID - a9d08f9c-adda-4f69-a534-89186a58e242 - FI

TIMO SAKARI PÄRKKÄ

fcf7fb07-5ab8-461d-aeaf-127f68c27677 - 2024-03-27 15:02:53 UTC +02:00
BankID / MobileID - fcc29a33-281e-4158-a6eb-817c579cde6c - FI

JOONAS JUHA MATIAS SOUKKIO

1220808b-92b6-41c7-b233-2c0e0502662f - 2024-04-02 14:42:31 UTC +03:00
BankID / MobileID - 6badd714-31b6-43b1-9016-6ef39359257c - FI

ANTTI KURVINEN

e5494b33-6c3a-4f78-a1f0-6b6dcc318db7 - 2024-04-02 21:21:09 UTC +03:00
BankID / MobileID - 5b8c16fd-379d-4cf8-a5e7-b69dd72f31d4 - FI

Jere Pekka Tapio

653ddc65-16d9-4124-929c-e079d1407cc4 - 2024-04-03 12:57:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - 1078d6b1-960f-4125-9df5-b4b18004eb79 - FI

PETRI HONKONEN

401767f3-1deb-47f1-92e1-ff6f3759fec7 - 2024-04-11 10:15:51 UTC +03:00
BankID / MobileID - 4872d6c4-18e5-45f3-9e35-1c9fa1875ba2 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/dunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/forge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberovende

SIGNATURES

This documents contains 15 pages before this page
Dokumentet inneholder 15 sider før denne siden

ALLEKIRJOITUKSET

Tämä asiakirja sisältää 15 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument inneholder 15 sider før denne side

UNDERSKRIFTER**SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

Delta dokument inneholder 15 sider før denna side

MIKKO TAPIO SAVOLA

a703fd87-e42f-4e1e-824b-d2579ea4facc - 2024 04-11 10:20:22 UTC +03:00
BankID / MobileID - 7f05bb82-5fe3-444f-ae97-fb2bb7938510 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavalluutus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

stältningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberovende

Toimintakertomus 2023

Puoluesihteerin johdanto toimintavuoteen

Vuonna 2023 tuhannet keskustalaiset eri puolilla Suomea työskentelivät päivittäin yhteisten arvojen ja ihanteiden puolesta.

Vaali,- ja järjestötehtävissä sekä lukuisissa luottamustoimissaan Suomen Keskustan jäsenet osoittivat, että yhteisen kansanliikkeen voima perustuu vahvaan paikallisuuteen sekä tahtoon rakentaa suomalaista yhteiskuntaa.

Toimintavuoden aikana

- Keskusta osallistui käytyihin eduskuntavaaleihin saaden 23 kansanedustajaa,
- Keskusta piti ylimääräisen puoluekokouksen Turussa 23. syyskuuta,
- Keskusta laati useita kannanottoja sekä julkaisi useita poliittisesti ajankohtaisia asiakirjoja,
- Keskustan 21 piirijärjestöä ja paikallisyhdistykset järjestivät satoja tilaisuuksia,
- Keskustaan liittyi satoja uusia jäseniä ja
- Keskusta nimesi ensimmäiset 12 ehdokasta vuonna 2024 käytäviin Euroopan parlamentin vaaleihin.

Toimintavuoden 2023 aikana Keskustassa toimi 21 piirijärjestöä ja lähes 1900 jäsenyhdistystä. Hyvinvointialueilla Keskustan mandaatilla toimi liki 300 valtuutettua ja kuntien ja kaupunkien valtuustoissa noin 2450 luottamuksen saanutta päättäjää.

Keskusta oli vaikuttamassa keskeisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisen asemamme vahvistamiseen, kun puolueen edustajat hallitusvastuussa tekivät töitä Suomen liittymiseksi Pohjois-Atlantin puolustusliittoon Natoon. Suomi liittyi Natoon 4.4.2023.

Huhtikuussa 2023 käydyissä eduskuntavaaleissa Keskustaa kohtasi vakava vaalitappio. Vuodesta 2015 hallitusvastuita kantanut puolue koki velvollisuudekseen rakentaa Suomelle suuntaa oppositiosta käsin.

Historiallisen alhainen vaalitulospaino voimaannutti keskustalaiset työskentelemään yhteisen kansanliikkeen kehittämiseksi ja suomalaisten luottamuksen vahvistamiseksi.

Kesän aikana sadat keskustalaiset pureutuivat puolueen ja Suomen tulevaisuuden kannalta keskeisiin teemoihin 20 tulevaisuustyöpajassa.

Tilaisuuksien pohjalta käynnistyi työ Keskustan järjestöllisen strategian kehittämiseksi. Kyseessä on ensimmäinen kerta sitten 1980-luvun alun, kun järjestön toiminnallista juonta kehitetään tässä mittakaavassa.

Keskustaväki kokoontui syyskuussa 2023 Turun messuhalliin nimeämään tohtori Olli Rehnin Suomen Keskustan presidenttiehdokkaaksi.

Ylimääräisen puoluekokouksen päätös huipensi kesän aikana tehdyn työn ehdokkaan hyväksi. Keskustalaiset järjestivät kesä-syyskuun välisenä aikana satoja tilaisuuksia, joissa kerättiin yli 20 000 kannattajakorttia Rehnin ehdokkuuden hyväksi.

Puoluekokouksen myötä keskustaväki kävi näkyvään ja laajamittaiseen kampanjaan ehdokkaansa hyväksi ja osaltaan tämä työ viritti myös lukuisten keskustayhdistysten aktivoitumista.

Eduskuntavaalien jälkeinen hienoinen toimintaväsymys muuttui presidentinvaalikampanjan myötä silminnähden havaittavaksi toimintatarmoksi.

Eduskuntapolitiikassa Keskustan 23 kansanedustajaa kävivät työhön muun muassa lapsiperheiden hyvän arjen, liikenteen ja toimivien lähipalvelujen puolesta. Samaan aikaan lukuisat keskustalaiset päättäjät kuntien ja hyvinvointialueiden luottamuselimissä työskentelivät palveluiden saatavuuden vahvistamiseksi ja vaihtoehdon tarjoamiseksi Petteri Orpon hallituksen onnettomalle politiikalle.

Keskustan kannatuksen paikallaan pysynyt trendi kirvoitti runsaasti keskustelua suomalaisen keskustaliikkeen tulevaisuudesta. Rungas keskustelu osoitti, että elävässä puolueessa pitää voida keskustella vaikeistakin aihepiireistä. Laajan keskustelun seurauksena moni keskustalainen voimaantui vaikuttamaan sen hyväksi, että Suomella olisi nykyistä selkeämpi suunta kohti 2030-lukua.

Vaalitappiosta seuranneen puoluetuen laskemisen myötä Keskusta puolueena joutui lomauttamaan puolue toimiston henkilöstä. Sama ratkaisu jouduttiin tekemään myös useissa Keskusta piirijärjestöissä.

Syyskuussa pidetyssä puoluekokouksessa kokousedustajat valitsivat puoluesihteeriksi Antti Siika-ahon tehtävästä kesken kauden luopuneen Riikka Pirkkalaisen tilalle.

Vaalit

Eduskuntavaalit

Eduskuntavaaleihin 2023 valmistautuminen oli aloitettu jo vuotta aiemmin mm. laajalla ehdokaskoulutuksella, jonka viides ja viimeinen lähikoulutusosio järjestettiin vaaliristeilyn yhteydessä tammikuun lopussa. Tätä ennen vaaliohjelma hyväksyttiin puoluehallituksessa 12.1. ja ehdokashankintaa jatkettiin vielä – valtakunnallisesti tuolloin oli koossa 175 ehdokasta, kun täydet listat Helsingissä tehdyn vaaliliiton jälkeen tarkoitti 205 ehdokaspaikkaa Keskustalle.

Vaalikampanjointia alueilla tuettiin erittäin aktiivisella puoluejohdon kiertämisellä ympäri maata. Pelkästään helmi-maaliskuussa puoluejohdolla oli yhteensä yli 120 kiertuepäivää oman vaalipiirin ulkopuolella.

Kampanjoinnin tueksi teetettiin mm. vaaliesitteitä, julisteita, jakotuotteita, rintanappeja ja ehdokkaiden esittelysivusto. Järjestöille avattiin lisäksi nettikauppa, josta tilata kampanjointitarvikkeita.

Poliittisesti vaaleihin mentiin viestillä ”Eteenpäin!” jolla viestittiin tulevaisuususkoa sekä tarvetta katsoa Suomen tilannetta pitkällä aikajaksolla eteenpäin pelkän päivänpoliittisen reagoinnin sijaan. Keskusta pyrki vaaleissa profiloitumaan vasemmistosta ja oikeistosta erillisenä keskivoimana, joka ei lähde riitelemään, vaan yhteistyöllä rakentamaan maata.

Viestin uskottavuutta heikensi mennyt vaalikausi, jossa Keskusta oli puolustanut yrittäjien asemaa sekä kantanut huolta maan velkaantumisesta ottamalla välillä tiukastikin yhteen hallituskumppaneiden kanssa. Lisäksi yleiskannatuksen pienuus piti puolueen ulkona pääministerikisasta, joka rajoitti keskustan viestin näkymistä mediassa eikä myöskään asemoinut puoluetta hyötymään taktisesta äänestämisestä, josta tuli yksi vaalien isoista ilmiöistä.

Kokoomus ja varsinkin Perussuomalaiset olivat kyenneet koko vaalikauden rakentamaan uhkakuvaa vasemmistohallituksesta. Vaalien lähestyessä tämä rakentui teemaksi, jossa tulevan pääministerin pitäisi tulla oikeistosta, tai Marin jatkaisi edelleen vanhalla hallituspohjalla. Keskusta onnistui rapauttamaan tätä teemaa julistamalla maaliskuun alussa, että vanha

hallituspohja ei puolueelle sovi enää vaalien jälkeen. Tämä, sekä kampanjointi mm. EU:n ”pakkoremontteja” vastaan toivat oletettavasti puolueelle hienoisen nousun ihan kampanjoinnin viimeisillä viikoilla.

Eduskuntavaaliohjelma

Keskustan eduskuntavaaliohjelma ”Eteenpäin! Vastuuta koko Suomesta” hyväksyttiin puoluehallituksen kokouksessa 12.1. ja julkaistiin vaalistarttitilaisuudessa 27.1.

Ohjelman pohjana toimi Lappeenrannan puoluekokouksessa 2022 hyväksytty ohjelmallinen linjapaperi ”Turvaa, työtä ja toivoa”, joka määritteli Keskustan päätavoitteet eduskuntavaaleihin ja sitä seuraavalle vaalikaudelle.

Eduskuntavaaliohjelma perustui vahvasti myös vaalikaudella 2019-2023 puoluehallituksen ja -valtuuston hyväksymiin politiikkalinjauksiin (ks. toimintakertomuksen kohta Poliittinen valmistelu ja ohjelmatyö).

Vaaliohjelma kattoi kaikki keskeiset politiikan osa-alueet. Se antoi hyvän pohjan puoluejohdolle, -toimistolle, ehdokkaille ja muille vaalitoimijoille paneeleihin, tilaisuuksiin sekä vaalikoneisiin ja erilaisiin kyselyihin vastaamiseen valmistautumisessa.

Vaaliohjelma jakaantui kolmeen osaan: Ensiksi puheenjohtaja Annika Saarikon esipuheeseen, toiseksi kärkitavoitteisiin (Keskustan tärkeimmät teot Suomen menestyksen turvaamiseksi ja 10 lupaus) sekä kolmanneksi varsinaisiin ohjelmatekstiosuuksiin. Jälkimmäiset jakaantuivat seuraavaan kuuteen päälukuun:

- Isänmaan turvallisuus on kaikkein tärkeintä
- Talous kuntoon – lisää työtä tekijöitä
- Koti – vahva pohja elämälle
- Kotiseutu – turvaa ja elinvoimaa
- Kotimaa- vahva ja pärjäävä Suomi
- Kotimaanosamme Eurooppa ja yhteinen maapallomme

Vaalitulos ja tappion analyysi

Vaalien tulos 11,3 % oli 2,5 prosenttiyksikköä heikempi kuin edellisissä eduskuntavaaleissa ja puolueen huonoin vaalitulos Suomen itsenäisyyden aikana. Kuitenkin vaalien lopputulemassa oli vajaan parin prosenttiyksikön nousu helmikuun Ylen ja HS:n gallupeihin, jotka povasivat 9,5–9,6 % kannatusta. Tulos oli siis surkea, mutta vieläkin huonompaa pelättiin.

Keskustan toinen perättäinen raskas vaalitappio eduskuntavaaleissa analysoitiin huolella. Välittömästi vaalien jälkeen ehdokkaille, heidän tukiryhmilleen ja Keskustan jäsenistölle lähetettiin vastattavaksi palautelomake. Vaalitulosta analysoitiin puolue-elimissä, työpajoissa, piirikohtaisissa tulevaisuustyöpajoissa ja erilaisissa muissa palavereissa. Keskusta tilasi Taloustutkimukselta heti vaalien jälkeen tilastollisen vaalianalyysin ja Ajatuspaja Alkio julkaisi omalla tahollaan tohtori Seppo Kääriäisen kirjoittaman vaalianalyysin.

Edellä mainittujen lisäksi puolue toimiston valmistelemassa varsinaisessa vaalianalyysissä hyödynnettiin saatavilla olevia kysely- ja muita tutkimuksia, tilastoja ja lehtiartikkeleita.

Puoluehallitus hyväksyi Keskustan eduskuntavaalianalyysin kokouksessaan 7.9.2023 ja se julkistettiin Keskustan nettisivuilla. Analyysi otsikoitiin ”Puolue vailla vetoa”.

Vetovoiman puuttumisen lisäksi analyysissä vaalitappion syiksi todettiin muun muassa osallistuminen vasemmistoenemmistöiseen hallitukseen, puolueen tavoitteiden hämärtyminen ja tuntemattomuus, ulospäin avautumisen puute politiikan sisällöissä, viestinnässä ja muussa toiminnassa, ehdokasasettelun ongelmat sekä pidemmän ajan muutokset politiikan toimintaympäristössä ja Keskustan omassa toiminnassa.

Erillisenä projektina ja tehtäväkuvaltaan laajempaan puoluehallitus nimitti keväällä 2023 puoluejohdosta ja -toimistosta riippumattoman työryhmän. Sen tehtävänä oli arvioida yhteiskunnan ja poliittisen toimintaympäristön muutosta sekä Keskustan toimintaa ja asemaa 2010-luvun alusta vuoteen 2023. Työryhmä myös teki puoluehallitukselle ja -johdolle johtopäätöksiä ja ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Juha Kuisman johtama työryhmä luovutti työnsä puoluejohdolle lokakuussa 2023 ja se julkistettiin Keskustan nettisivuilla marraskuussa. Työryhmän raportti toimi yhdessä valmisteilla olleen järjestöstrategian ja vuonna 2020 puoluekokouksessa hyväksytyyn Keskusta 2030-ohjelman kanssa tärkeänä pohjana, kun Keskustan toimintaa lähdettiin uudistamaan ja kehittämään. Jo puoluevaltuuston kokouksessa marraskuussa hyväksytty Keskustan toimintasuunnitelma 2024 sisälsi monia Kuisman työryhmän ehdotuksia ja suosituksia.

Euroopan parlamentin vaalit 2024

Eurovaalien valmistelu aloitettiin välittömästi eduskuntavaalien tulosten varmistumisen jälkeen. Huhtikuun lopun puoluehallitus päätti, että ensimmäiset ehdokkaat nimetään syyspuoluevaltuustossa marraskuun lopussa.

Kesäkuun kokouksessa päätettiin lisäksi eurovaalien tavoitteeksi 300 000 ääntä ja kolme euroedustajan paikkaa sekä ehdokashankintasuunnitelmasta. Vaaleissa menestymisen todettiin olevan vahvasti kiinni siitä, kuinka vetoavia henkilöitä ehdolle saadaan.

Piireiltä saatiin lopulta esitykset 12 ehdokkaasta europarlamenttivaaleihin ja heidät asetettiin virallisesti ehdokkaiksi puoluevaltuuston kokouksessa Lahdessa marraskuussa. Samassa kokouksessa päätettiin myös eurovaaliohjelman pääteeseistä ja jätettiin lopullisen vaaliohjelman hyväksyminen puoluehallituksen helmikuun kokoukseen.

Presidentinvaalit 2024

Presidentinvaalien valmistelut aloitettiin välittömästi eduskuntavaalien 2023 tulosten selvittyä. Puoluevaltuustoon huhtikuun lopulle vietiinkin päätettäväksi päivitetty esivaaliohjesääntö ja lisäksi puoluehallitus päätti huhtikuun toisessa kokouksessaan ehdokasasettelun aikataulu, jonka mukaan piirit ja paikallisyhdistykset voivat tehdä esityksiä ehdokkaista heinäkuun loppuun saakka. Presidenttiehdokkaista päätettiin päättää ylimääräisessä puoluekokouksessa Turussa 23.9.

Elokuun kokouksessa puoluehallitus saattoi todeta, että esityksiä presidenttiehdokkaiksi oli tullut vain yhdestä henkilöstä – Suomen pankin pääjohtaja, tohtori Olli Rehnistä, eikä tarvetta esivaalille näin ollut. Puoluehallitus päätti yksimielisesti esittää Rehniä Keskustan presidentti ehdokkaaksi.

Jo tätä ennen Rehn oli ilmoittanut haluavansa olla valitsijayhdistyksen ehdokkaana ja aloittavansa kannattajakorttien keruun tätä varten. Keräämistä suorittivat kampanjaan mukaan ilmoittautuneet vapaaehtoiset sekä ne piirijärjestöt, jotka olivat piirikokouksissaan ottaneet kantaa Rehnin ehdokkuuden puolesta.

Puoluehallituksen yksimielisen esityspäätöksen jälkeen myös puolue toimisto lähti mukaan kampanjan suunnitteluun ja kaikkia piirijärjestöjä kannustettiin osallistumaan kannattajakorttien keräämiseen. Tarvittava määrä kannattajakortteja saatiinkin nopeasti kasaan jo syyskuun puoliväliin mennessä. Kampanjan virallinen vaalstartti pidettiin 15.9. Helsingissä.

Ylimääräisen puoluekokouksen päätöksen jälkeen puolue toimistolta osoitettiin kaksi henkilöä, viestintäpäällikkö ja vaalikoordinaattori, mukaan presidenttikampanjatoimistolle tekemään kokopäiväisesti presidentinvaaleja. Puolue toimiston väen vähennys eduskuntavaalien jälkeen sekä ylitöiden purku ja lomautukset tekivät lisävoimien suuntaamiseen vaikeaksi. Tarpeen mukaan tilapäistä apua kuitenkin pyrittiin saamaan.

Kampanjan rakentamisessa ongelmaksi muodostui alkuun ennen kaikkea täysipäiväisten tekijöiden vähäisyys, rahoituksen epävarmuus ja vapaaehtoisorganisaation sekä puolueorganisaation roolien epäselvyydet. Ehdokas itse kiersi innokkaasti ympäri maata tilaisuuksissa, jotka saivat hyvin huomiota, mutta se samalla sitoi koko ajan myös kampanjaväkeä muulta taustatyöltä.

Lokakuussa kampanjaorganisaatio saatiin laajemmin järjestettyä tukemaan puolueen aktiivien työtä tukemaan ja loka-marraskuussa alettiin saada myös somemainontaan laitetun rahallisen panostuksen myötä positiivista huomiota.

Vuoden loppuun mentäessä oli kuitenkin vaikeuksia saada kampanjointia toimimaan aktiivisesti ilman, että ehdokas itse olisi ollut paikkakunnalla. Olli Rehn todettiinkin keskustalaisten piirissä tuntemattommaksi kuin mitä alun perin oltiin arvioitu.

Samalla rahoituksen epävarmuus näkyi myös siinä, että sosiaalisen median mainontaan ei loppuvuodesta ollut enää sijoitettavissa resursseja. Tilillä jo olevilla varoilla kun haluttiin varmistaa tammikuun mainonnan toteuttaminen. Samalla alkusyksyissä 9–11 % kannatuksesta jo 12–14 % tasolle noussut kansansuosio alkoi osoittaa viitteitä laskusuunnasta. Juuri ennen joululomia järjestetyt ensimmäiset kaksi televisiotenttiä menivät Rehnin osalta hyvin, mutta eivät tuoneet suuria eroja ehdokkaiden välille.

Kunta-, maakunta- ja hyvinvointialuetoiminta

Lähipalvelujen puolustaminen puolueen keskeisenä teemana

Keskustan politiikan yhtenä painopistealueena koko toimintavuoden ajan olivat lähipalvelut. Tämä näkyi myös kunta-, maakunta- ja hyvinvointialuetoiminnassa.

Vuoden 2023 alusta voimaan astunut hyvinvointialueuudistus työllisti päättäjiä kaikilla hyvinvointialueilla ensimmäisistä päivistä alkaen. Siirtyminen kunta- ja kuntayhtymävetoisesta järjestelmästä maakuntapohjaiseen ratkaisuun sujui odotettua paremmin. Palvelujen käyttäjille muutos ei juurikaan aiheuttanut siirtymävaiheen ongelmia.

Hyvinvointialueen päättäjille muutoksen tuoma arki sen sijaan näkyi. Vaikka uudistuksen aiheuttamiin muutostarpeisiin oli varauduttu, luottamushenkilöiden tehtävien työllistyvyys ja talouden tiukkuus laittoivat päättäjät koville kaikilla hyvinvointialueilla.

Eduskuntavaaleissa Keskusta puolusti lähipalveluja ja hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuutta tiukkenevan talouden oloissa. Linjamme ei kuitenkaan saanut kannatusta. Vaalituloksen myötä Suomeen muodostettiin Petteri Orpon hallitus, jonka miljardisäästöistä iso osa suuntautui hyvinvointialueille. Niinpä alueiden päättäjät joutuivat todella tiukoille: palvelutarpeet kasvavat, mutta rahoitus vähenee.

Aluepäättäjät tiukan paikan edessä

Vuoden aikana yhä useampi hyvinvointialue joutui päättämään palveluverkkonsa uudistamisesta: palvelupisteitä tullaan sulkemaan ja palveluja keskittämään. Keskustapäätäjät tekivät töitä lähipalvelujen puolesta, mutta kaikkialla työ ei tuottanut tulosta. Keskustalaiset eivät vastusta muutosta, vaan kannattavat palvelujen uudistamista ja myös teknologian entistä parempaa hyödyntämistä. Tämä on kuitenkin tehtävä asiakkaiden tarpeista ja mahdollisuuksista lähtien ja peruspalveluihin panostaen, ei pikasäästöjen toivossa sote-asemia sulkien ja palveluja keskittäen.

Puolue tuki aluepäättäjien työtä monin tavoin. Aluevaltuutetuille järjestettiin useita tapaamisia etäyhteyksin. Alustajina tapaamisissa oli niin puolueen johtoa kuin uudistuksesta vastaavia virkamiehiä ja aluepäättäjiä. Vuorovaikutusta ja kokemusten vaihtoa alueiden välillä saatiin erityisesti kahdessa lähitapaamisessa: toukokuussa Seinäjoella ja lokakuussa Siilinjärvellä. Aluepäättäjiin pidettiin yhteyttä myös kirjeitse pitkin vuotta.

Whatsapp-ryhmät olivat hyvä tapa käydä keskustelua, jakaa tietoa ja hyviä käytäntöjä kollegoiden kanssa. Ryhmät olivat käytössä aluevaltuustoryhmien puheenjohtajille, keskustalaisille aluehallitusten ja -valtuustojen puheenjohtajille sekä aluekoordinaattoreille. Myös puoluejohdon jäseniä osallistui näiden ryhmien keskusteluihin.

Lähipalvelut olivat vahvasti esillä myös puolueen päätöksentekokoelimityksissä. Kannanottoja tehtiin niin puoluehallituksen kuin puoluevaltuuston kokouksissa. Eduskuntaryhmän yksi välilyksymys käsitteli lähipalvelujen turvaamista koko Suomessa.

Tiukat ajat edessä myös kunnissa

Myös kuntapäätäjät olivat uuden edessä, kun sote-palvelut siirtyivät pois kuntien vastuulta. Veroprosenttien leikkaaminen sote-uudistuksen yhteydessä sekä hallituksen tekemät valtionosuuksien leikkaukset ja sitä kautta kuntien tulopohjan heikennykset laittoivat monen kunnan talouden negatiiviseksi.

Marraskuun ”musta perjantai” oli yksi osoitus Orpon hallituksen kovakorvaisesta politiikasta kuntia ja niiden tehtäviä kohtaan. Yllättäen tulleet mittavat valtionosuusleikkaukset sen jälkeen, kun kunnissa oli päätetty ensi vuoden veroprosenteista, laittoivat kuntien virkamiehet ja päättäjät vaikean yhtälön ääreen. Vaikka leikkauksia myöhemmin jaksotettaisiin uudelleen, ne tulevat pakottamaan kunnat leikkaamaan muista kuin lakisääteisistä tehtävistään.

Moni kunta joutui jo vuonna 2023 korottamaan veroprosenttiaan, lomauttamaan henkilöstöä ja leikkaamaan palveluja. Valoisampia aikoja ei ole näköpiirissä tulevina vuosinakaan, vaan edessä on sopeuttamista ja leikkauksia palveluista.

Vuoden 2025 vaaleihin valmistautuminen liikkeelle

Kuntapäätäjiin pidettiin yhteyttä kirjeiden ja etätapaamisten kautta. Valtakunnallisesti puolueen ääni kuului Kuntaliiton ja Kevan keskustalaisten hallitus- ja valtuustoryhmien kautta. Ryhmät kokoontuivat kokousten yhteydessä sekä myös vapaamuotoisempiin tapaamisiin. Kevan hallituksen kokoonpano muuttui hyvinvointialueiden mukaan tulon myötä. Puolueen edustukset säilyivät kuitenkin ennallaan seuraaviin kunta- ja aluevaaleihin saakka.

Puolueen valtakunnallisesta kunta- ja maakuntatoiminnasta vastasi alkuvuonna kunta- ja aluetyöryhmä, jonka johdossa oli Mirja Vehkaperä. Syksyllä 2023 nimettiin uusi kunta- ja aluetyöryhmä, jota johtaa Petri Honkonen. Hyvinvointityöryhmän johtoon valittiin Timo Kietäväinen.

Työryhmien tehtävänä on tehdä aloitteita ja valmistella puolueen linjauksia oman toimialueensa asioista sekä vastata vuoden 2025 vaaliohjelmien valmistelusta.

Poliittinen valmistelu ja ohjelmatyö

Hallitusratkaisu ja oppositiopolitiikan perusteet

Keskustan politiikan valmistelua leimasivat alkuvuonna 2023 vahvasti eduskuntavaalit ja niiden jälkeen suhtautuminen mahdolliseen hallitusvastuuseen. Vaalituloksella Keskustalle toinen peräkkäinen suuri tappio eduskuntavaaleissa ja johtopäätös siitä nopea: Äänestäjät näyttivät Keskustalle selkeästi tien oppositioon.

Kysymys vaalivoittaja Kokoomuksen johtamiin hallitusneuvotteluihin osallistumisesta herätti Keskustan järjestötoimijoissa ja jäsenistössä keskustelua ja erilaisiakin mielipiteitä, mutta puoluevaltuuston kannanoton 23.4. linjaus oli selkeä:

”Keskusta tarjosi vaaleissa äänestäjien arvioitavaksi perusteellisen ohjelmansa. Olimme valmiita jatkamaan hallitustyötä uudelta pohjalta, mikäli puolue saa kansalta vahvan kannatuksen. Suomalaiset antoivat tällä kertaa tukensa muille vaihtoehdoille. Kunnioitamme vaalitulosta. Vaalit voittaneilla puolueilla on nyt oikeus ja velvollisuus lunastaa vaalilupauksensa hallitusvastuussa.

Näillä perusteilla puoluevaltuuston johtopäätös on, että Keskustan tulee jäädä oppositioon.”

Keskustan antamasta vastauksesta hallitustunnustelija Petteri Orpolle vajaata viikkoa ennen puoluevaltuuston kokousta näkyi sama linja edellä mainitun kannanoton kanssa:

”Nyt alkava hallituksen kokoaminen on hallitustunnustelijan vastuu ja vaalivoittajien oikeus ja velvollisuus. Tunnustelijan tehtävä on arvioida, miltä pohjalta ja millaisella ohjelmalla hallitus muodostetaan. Vaalituloksen pohjalta Suomeen saadaan enemmistöhallitus kokoon useammallakin eri tavalla ilman Keskustaa.”

Oppositiopolitiikassaan Keskusta korosti itsenäistä toimintaa keskustalaisten arvojen ja tavoitteiden puolesta. Keskusta toi esiin tahtonsa toimia oppositiossa ratkaisuja etsivänä tulevaisuuspuolueena, joka antaa hallitukselle tukensa silloin, kun sen esitykset ja politiikka vastaavat Keskustan arvoja ja näkemyksiä. Silloin kun hallituksen politiikka on Suomen ja suomalaisten etujen vastaista, Keskusta ei sitä tue ja esittää oman vaihtoehdonsa.

Ohjelmatyö ja työryhmät

Toimintavuoden alkukuukausina ohjelmatyössä keskityttiin eduskuntavaaliohjelman viimeistelyyn, julkaisuun ja etenkin ohjelman kärkiteemojen tunnetuksi tekemiseen äänestäjille. Loppuvuonna korostui Keskustan teesien valmistelu ja hyväksyminen Euroopan parlamentin vaaleihin (ks. kohdat Eduskuntavaalit ja Euroopan parlamentin vaalit 2024).

Keskusta ja sen puolue toimisto auttoi myös valmistautumisessa presidentinvaaleihin 2024, muun muassa erilaisiin vaalikyselyihin ja -koneisiin vastaamisessa, viestinnässä ja toimintavuoden syyskuussa pidetyn ylimääräisen puoluekokouksen valmisteluissa.

Keskustan ohjelmatyötä ja politiikan linjauksia valmistelevista työryhmistä jatkoivat alkuvuoden ajan työtään seuraavat avoimen haun kautta perustetut työryhmät:

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen työryhmä, pj Mikko Savola
Talouspoliittinen työryhmä, pj Markus Lohi
Kunta- ja aluetyöryhmä, pj Mirja Vehkaperä
Luontotyöryhmä, pj Timo Kaunisto
Perhetyöryhmä, pj Kirsi Viitanen
Keskustalaisempi Eurooppa -työryhmä, pj Jouni Ovaska
Sivistystyöryhmä, pj Hilkkä Kemppi
Ruoka- ja metsätyöryhmä, pj Eerikki Viljanen
Sosiaali- ja terveystyöryhmä, pj Timo Kietäväinen
Työelämätyöryhmä, pj Ville-Veikko Rantamäula

Työryhmien toimikausi päättyi eduskuntavaalien jälkeen keväällä 2023 lukuun ottamatta Keskustalaisempi Eurooppa -työryhmää, joka jatkoi Euroopan parlamentin vaalien 2024 ohjelmallista valmistelua.

Edellä mainittujen työryhmien sekä erillisten ad hoc-työryhmien valmistelemista ja puoluehallituksen hyväksymistä politiikkalinjauksista julkaistiin toimintavuoden alkukuukausina seuraavat:

- Onko maallamme malttia uudistua? (talous- ja kasvulinjaus)
- Ihmisten, tavaroiden ja tiedon liikkuminen koko maassa on varmistettava (liikennelinjaus)
- Nuorten tulevaisuususkko ratkaisee Suomen suunnan (nuorisolinjaus)
- Ruokaa omasta maasta – Metsäpolitiikka kuuluu Suomelle (ruoka- ja metsäpoliittinen linjaus)

Syksyllä 2023 laitettiin avoimeen hakuun ja nimettiin seuraavat uudet työryhmät:

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen työryhmä, pj. Mikko Savola
Talouspoliittinen työryhmä, pj. Markus Lohi
Kunta- ja aluetyöryhmä, pj. Petri Honkonen
Hyvinvointityöryhmä, pj. Timo Kietäväinen
Ilmasto-, energia- ja ympäristötyöryhmä (nimeäminen jäi vuoden 2024 puolelle)

Osalla työryhmistä oli alatyöryhmiä tai jaostoja. Työryhmät toimivat puoluehallituksessa hyväksytyin Keskustan työryhmien ohjesäännön mukaisesti. Ohjesääntöä päivitettiin syksyllä 2023 muun muassa sen osalta, että puolueen tiukan talouden vuoksi työryhmien tuli kokoontua pääosin etäyhteyksin.

Kokousten kannanotot

Keskustan keskeisimmät päätöksentekuelimet ottivat vuonna 2023 seuraavat kannanotot:

Ylimääräinen puoluekokous 23.9.2023

Presidentti – yhdistävä ulko- ja turvallisuuspolitiikan johtaja

Puoluevaltuuston vuosikokous 23.4.

Vaalivoittajat hallitukseen ja Keskusta oppositioon

Hyvinvointialueiden on pystyttävä vahvistamaan lähipalveluja

Puoluevaltuuston syyskokous 26.11.

Suomen on suljettava itäraja

Hallitus jättää itäisen Suomen pulaan – tarvitaan tekoja

Loppu lasten ja nuorten arjen kurjistamiselle

Vakaan johtajan aika

Puoluehallituksen kannanotot

9.3. Eduskuntavaaleissa päätetään myös lähipalveluista

3.8. Suomi tarvitsee vahvan, valmiin ja yhdistävän presidentin

7.9. Hallituksen pidennettävä alijäämien kattamisvelvoitteen aikaa

5.10. Tunnissa Turkuun vai liikkeelle koko Suomessa?

2.11. Asumisen kallistumista aiheuttavista veronkorotuksista luovuttava

Kannanotot ovat kokonaisuudessaan toimintakertomuksen liitteinä.

Aloitteet, kyselyt, ja lausunnot

Puoluehallitus vastasi 14 sille lähetettyyn aloitteeseen. Lisäksi Keskusta antoi lausuntoja ja asiantuntijalausuntoja puolueelle tulleisiin lausuntopyyntöihin. Keskusta esitti jäseniä yhdeksään valtion neuvostoon, neuvottelukuntaan ja työryhmään.

Puolue toimimisto vastasi toimintavuonna satoihin yksittäisiltä kansalaisilta, medialta ja järjestöiltä tulleisiin yhteydenottoihin, kyselyihin ja kysymyksiin. Lisäksi puolue toimimisto vastasi 172 puolueelle tulleeseen eduskuntavaalikyselyyn tai vaalikoneeseen (luku sisältää joitakin eduskuntaryhmälle ja puoluejohdolle tulleita kyselyitä ja yhdessä eduskuntaryhmän kanssa laadittuja vastauksia kyselyihin.) Yksittäiset kyselyt sisälsivät 1- 44 erillistä kysymystä.

Tutkimustoiminta ja -yhteistyö

Keskusta hyödynsi politiikan valmistelussa tutkimustietoa, tilastoja ja mielipidemittauksia sekä ministeriöiden, muiden julkisyhteisöjen ja tutkimuslaitosten tuottamaa aineistoa.

Keskusta tilasi myös maksullista tutkimusta. Puolue toteutti yhteistyössä muiden puolueiden ja Kantar TNS:n kanssa laajan yhteistutkimuksen (puoluebarometrin) alkuvuonna 2023. Keskusta ilmoitti eduskuntavaalien jälkeen vetäytyvänsä toistaiseksi tästä tutkimusyhteistyöstä, pääsyyinä puolueen talouden sopeutustoimet.

Maaseudun Sivistysliitossa omana yksikkönään toimiva Ajatuspaja Alkio oli Keskustalle tärkeä yhteistyökumppani tutkimustoiminnassa. Puoluesihteerit Riikka Pirkkalainen ja Antti Siika-aho toimivat Alkion ohjausryhmässä ja poliittinen asiantuntija Ilkka Miettinen asiantuntijana poliittista keskikenttää ja keskiluokkaa- koskevilla tutkimuksilla. Toinen merkittävä yhteistyökumppani tutkimustoiminnassa oli Alde Party Survey.

Tutkimuksia, tutkimusyhteistyön muotoja ja keskustatoimijoilta saatuja kyselypalautteita hyödynnettiin muun muassa puolue toimiston kirjoittamassa ja puoluehallituksen hyväksymässä eduskuntavaalianalyyssissä (ks. kohta Eduskuntavaalit 2023) sekä valmistautumisessa presidentinvaaleihin.

Uusi osa Keskustan historiasarjaan

Filosofian tohtori Kati Katajiston kirjoittama Maalaisliitto-Keskustan historiasarjan kuudes osa julkaistiin 19.9.2023 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) juhlasalissa Helsingissä.

Jo teoksen otsikko ”Väyrysen ja Kääriäisen korkean profiilin aika 1981–1991” antoi hyvän kuvan historiaosan sisällöstä. Tutkimusajankohtana keskustapuolue joutui kohtaamaan poliittisen kentän murroksen, uusia yhteiskunnallisia muutoksen paineita ja luopumisen pitkäaikaisen presidenttipuolueen asemasta. Haasteista huolimatta puolue pystyi yhtenäistymään ja nostamaan omaa muista puolueista erottuvaa profiiliaan kohti ”veret seisauttavaa” vaalivoittoa 1991.

Puolue toiminta ja järjestötyö

Toimintavuoden aikana käynnistettiin Lappeenrannan 2022 puoluekokouksen linjaamana järjestöstrategiatyö. Puolueen järjestöstrategia käsittää järjestöllisen toiminnan kokonaisuuden tarkastelun, sisältäen mm. järjestölliset toimintatavat ja -kulttuurin sekä rakenteet, jäsenyyskonseptin ja järjestöllisen viestinnän. Puolueen järjestöryhmä toimi strategiaprosessin ohjausryhmänä. Puolue toimistolla käytännön työnyrkkinä toimi strategiar ryhmä, jossa mukana olivat puoluesihteerit Riikka Pirkkalainen, ja 23. syyskuuta lähtien Antti Siika-aho, järjestöpäällikkö Pekka Reponen, järjestökehittäjä Suvi Louhelainen ja kaupunki- ja kansainvälisen työn suunnittelija Miikkael Azaize. Työssä konsultoi YTT Juha Heikkala, Heikkala Consulting Oy.

Strategiaprosessiin osallistettiin Keskustan jäsenet, puolueen yhdistykset ja Keskustan työntekijät sekä luottamushenkilöt. Huhtikuussa toteutettiin jäsenkysely ja loppuvuodesta toteutettiin kysely paikallis-, ja kuntayhdistyksille sekä kunnallisjärjestöille. Järjestöstrategiaa käsiteltiin myös keskustan työntekijöiden neuvottelupäivillä sekä puoluehallituksessa.

Kesä-lokakuun välisenä aikana toteutettiin ympäri Suomen 19 Tulevaisuustyöpajaa, joissa Keskustan jäsenet, järjestötoimijat ja Keskustan toiminnasta kiinnostuneet pääsivät vaikuttamaan puolueen järjestölliseen tulevaisuustyöhön.

Kevään 2024 puoluevaltuusto päättää strategian hyväksymisestä.

Työntekijöiden neuvottelupäivät

Työntekijöiden neuvottelupäivät järjestettiin toimintavuoden aikana kolme kertaa.

Laajat neuvottelupäivät, joihin oli kutsuttu kaikki Keskustajärjestöjen työntekijät, pidettiin Helsingissä 10.10–11.10. Tämän lisäksi järjestettiin joka toinen viikko videoneuvotteluita.

Puoluesihteerin ja järjestöpäällikön piirikierrosta jatkettiin vuonna 2023. Piirikierroksella kartoitettiin piirin vaalivalmistautumisen sekä poliittisen- ja järjestötoiminnan tilaa. Kierroksella jalkauduttiin mm. yrityksiin, oppilaitoksiin, avoimiin yleisötilaisuuksiin sekä tavattiin maakunnan mediaa.

Järjestötyöryhmä

Järjestötyöryhmä puoluekokouskaudelle 2022-2024 nimettiin joulukuussa 2022: Puheenjohtaja Riikka Pirkkalainen 23.9.2023 asti ja Antti Siika-aho 5.10.2023 alkaen, varapuheenjohtaja Aino-Riikka Simula, jäsenet Ville Toivanen, Sinikka Varila, Mervi Mäki-Neste, Anna-Leena Veteläinen, Joonatan Laine sekä sihteereinä järjestöpäällikkö Pekka Reponen ja järjestökehittäjä Suvi Louhelainen.

Järjestötyöryhmä kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa. Kokouksia käsiteltiin puolueen järjestöstrategiaa.

Työelämätoiminta

Keskustan työelämätoiminta rytmittyi alkuvuodesta valmistautumiseen eduskuntavaaleihin. Keskustan ay-toimijat osallistuivat vaalien ehdokashankintaan. Keskustalaiset ay-toimijat valmistautuivat ja hankkivat ehdokkaita mm. Teollisuusliiton liittokokousvaaleihin ja TEK:n vaaleihin, jotka pidettiin alkuvuodesta 2023. Puoluejohdosta vastuu työelämä toiminnasta on ollut varapuheenjohtaja Markus Lohella.

Järjestöopas

Yhdistysten toimijat saivat keväällä käyttöönsä kaksiosaisen järjestötoimijan perustietoa sisältävän sähköisen oppaan. Yhdessä puolueen piirien ja sisarjärjestöjen kanssa valmistellun oppaan lisäaineisto on käytettävissä Maaseudun sivistysliiton verkko-opistossa. Järjestöopas sisältää mm. tietoa Keskustan organisaatiosta, aatteesta, ohjelmatyöstä, luottamushenkilönä ja päättäjänä toimimisesta, järjestödemokratiasta, jäsenhankinnasta, varainhankinnasta ja viestinnästä.

Jäsenrekisteri, yhdistystunnuspilotin käynnistäminen

Jäsenrekisterin käyttäjäystävällisyyttä ja perusominaisuuksia kehitettiin edelleen. Syksyllä käynnistettiin yhdistystunnuspilotin valmistelu paikallis- ja kuntayhdistyksille. Pilotti toteutettiin marras-joulukuussa kolmen piirin alueella. Yhdistystunnuskäyttäjille tuotettiin lisäksi kirjalliset ohjeet tunnusten käyttöön. Yhdistystunnuksilla yhdistysten jäsenrekisterivastaavat pääsevät luomaan yhdistyksille uusia jäsenyyksiä sekä toimittamaan piireihin sähköisesti henkilötietolomakkeiden tiedot.

Anonyymi ilmoituskanava ja häirintäyhteyshenkilöt

Otimme käyttöön anonyymien ilmoituskanavan (whistle blow). Ilmoituskanavan kautta puolueen työntekijöiden ja järjestötoimijoiden on mahdollista tehdä ilmoituksia epäasiallisesta toiminnasta tarvittaessa myös nimettömästi. Ilmoituskanavan lakisääteisenä tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä tai vapaaehtoistoimintansa yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Keskustan työntekijät koulutettiin järjestelmän käyttöön. Whistle blow -yhteyshenkilöinä puolue toimistolla toimivat järjestökehittäjä Suvi Louhelainen ja vaalikoordinaattori Juha Iso-Aho.

Jatkoimme työtä häirinnän ja syrjinnän ehkäisemiseksi. Keskustalla on käytössä sähköinen ilmoituslomake häirintätapauksista ilmoittamista varten. Ilmoituksia häirinnästä voi tehdä myös puhelimitse puolue toimiston häirintäyhteyshenkilöille. Vuonna 2023 häirintäyhteyshenkilöinä toimivat Juha Iso-Aho, Iida Hämäläinen ja Suvi Louhelainen.

KOULUTUS

Maaseudun sivistysliitto toimi tuttuun tapaan vuonna 2023 koulutuskumppaninamme.

Kouluttajaverkosto

Kouluttajaverkoston asiantuntijat toimivat puolueen piirien ja yhdistysten apuna järjestökoulutusten toteuttamisessa. Verkoston kouluttajat olivat piirien ja yhdistysten käytössä maksutta. Kouluttajaverkoston haku avattiin keväällä ja kouluttajaverkoston kokoonpanoa täydennettiin erityisesti viestinnän ja sosiaalisen median osaajilla. Vuoden 2023 lopussa verkostossa oli mukana 21 kouluttajaa.

Taimesta toimeksi – järjestötoiminnan peruskoulutus

Järjestöoppaan teemoista rakennettiin aloittelevia järjestötoimijoita palvelemaan uusi Taimesta toimeksi -järjestökoulutuksen perusteet kokonaisuus. Koulutus sisältää tietoa mm. Keskustan tavasta toimia, aatteesta ja arvoistamme, järjestödemokratiasta ja kokoustekniikasta, vapaaehtoisten johtamisesta, varainhankinnasta, tapahtumien järjestämisestä sekä viestinnästä. Taimesta toimesta -kokonaisuuden alle olemme koonneet myös vaikuttamisen vinkkejä kunta- ja aluepäättäjille. Kouluttajaverkoston kouluttajilla on valmiudet kouluttaa teemasta.

Kaupunkitoiminta

Puolueen kaupunkistrategia muodostaa perustan keskustan kaupunkitoiminnalle. Vuoden 2023 toiminnan erityisenä painopisteenä oli strategian mukaisesti kaupunkipoliittisista aiheista viestiminen sekä paikallistason toiminnan tukeminen. Kaupunkitoiminnan keskiössä toimii vuonna 2022 perustettu kaupunkiverkosto, joka koostuu puolueen jäsenistä.

Jäsenille avoin verkosto kokoontui joka toinen viikko keskustelemaan ajankohtaisista kaupunkipoliittisista teemoista. Kokoontumisten pohjalta puolueelle valmisteltiin poliittisia kannanottoja ja avauksia, joista viestitiin säännöllisesti erityisesti suurten kaupunkien paikallislehdissä sekä sosiaalisessa mediassa.

Kevään 2023 eduskuntavaalien alla verkoston jäsenet valmistelivat myös paikallisia toimenpideohjelmiä, joissa esitettiin Keskustan ratkaisuja paikallisiin ongelmiin. Näillä toimenpiteillä tuettiin Keskustan tunnistettavuutta kaupungeissa sekä toiminnan paikallisuuden ja omaleimaisuuden vahvistamista.

Puolue myös tuki taloudellisesti kaupunkitoimintaa erillisellä rahoituksella. Vuoden 2023 painopisteenä oli tukea Keskustan kunnallisjärjestöjen ja paikallisyhdistysten vaalikampanjointia eduskuntavaaleissa. Tukea myönnettiin 15 jäsenjärjestölle, jotka raportoivat rahoitetusta toiminnastaan Kaupungissa on Keskusta -Facebook-ryhmässä videon tai muun kuvituksen avulla. Hakumenettelystä erillisenä tukena 60 000 euroa suunnattiin Helsingin, Espoon, Tampereen, Vantaan ja Turun kunnallisjärjestöille kaupunkitoiminnan kehittämiseen.

Kevään 2023 vaalien alla käynnistettiin myös erityisesti kaupunkitoimijoille suunnattu pilottihanke, jossa perinteisen kampanjoinnin toimintatapoja tuotiin uudelle digitaaliselle alustalle. Verkkopohjaisen työkalun käyttökokemuksista kerättiin palautetta pilottihankkeeseen osallistuneilta vapaaehtoisilta jatkokehittämistä silmällä pitäen. Vuonna 2023 kaupunkitoiminnasta vastaavana puoluejohdon edustajana toimi Keskustan varapuheenjohtaja Riikka Pakarinen syksyn puoluekokoukseen saakka. Puoluekokouksen jälkeen kaupunkitoimintaa johtamaan valittiin varapuheenjohtaja Hilikka Kemppi.

Vaaliristeily ja vaalistartti Tennispalatsissa

Eduskuntavaalistartti järjestettiin Helsingissä Tennispalatsissa 27. tammikuuta. Vaalistarttiin oli yleisöryntäys ja kaikki halukkaat eivät mahtuneet saliin. Vaalistartissa esiintyivät Arja Koriseva sekä nuori sähkökitaravirtuoosi Juho Ranta-Maunus. Vaaliristeily järjestettiin Viking Line Gabriellalla liki tuhannen matkustajan voimin. Ohjelma rakentui poliittisista seminaareista ja keskusteluista, eduskuntavaaliehdokkaiden ja kampanjatiimien koulutuksesta sekä järjestökoulutuksesta.

Viestintä

Vuoden 2023 ensimmäisen puoliskon keskeisin viestinnällinen ponnistus olivat huhtikuun eduskuntavaalit. Vaaleja varten oli valmisteltu ”Eteenpäin – vastuuta koko Suomesta” -teeman ympärille mainoskampanja, joka käsitti laajasti niin printtimedian, verkon sosiaalisen median. Kampanjan tunnelma oli eteenpäin katsova ja asenne myönteinen.

Alkuvuodesta 2023 järjestettiin Keskustan vaalistartti ja vaaliristeily. Puoluejohdon kenttäkiertueiden digitaalista jalanjälkeä kasvatettiin rakentamalla niistä laajempia viestintäharjoituksia, esimerkiksi puheenjohtaja Saarikon ”Vastuuta koko Suomesta” -kiertue, joka sai laajan some- ja medianäkyvyyden.

Keskustan vaalitappio johti myös viestinnän resurssien heikkenemiseen.

Miehistövajausta paikattiin eduskuntavaalien jälkeen eduskuntaryhmän kanssa käynnistetyllä päivittäisviestinnän kehittämishankkeella, jonka myötä viestintään liittyvää arkista yhteistyötä eduskuntaryhmän kanslian ja puolue toimiston välillä tiivistettiin huomattavasti ja pysyvästi.

Kesän hanke oli ylimääräisen puoluekokouksen valmistelu. Kokouksessa Keskusta asettui Olli Rehnin presidenttiehdokkuuden taakse. Viestintäpäällikkö Hakala siirtyi Rehnin kampanjatoimiston palvelukseen vaaleihin saakka. Puolue toimisto osallistui kampanjamateriaalin sekä poliittisten sisältöjen rakentamiseen ja toimeenpanoon.

Sosiaalisessa mediassa Keskusta oli aktiivinen etenkin Facebookissa, Instagramissa sekä Twitterissä. Lisäksi puolue panosti aktiivien, ehdokkaiden ja kevään eduskuntavaaleissa valittujen kouluttamiseen ja toteutti ensimmäiset tiktok-koulutukset. Tiktokin käyttöä kokeiltiin monipuolisesti myös Olli Rehnin kampanjassa, hyvällä menestyksellä.

Kansainvälinen toiminta

Vuoden 2023 aikana Keskustan kansainvälistä toimintaa väritti vuoden 2024 europarlamenttivaaleihin valmistautuminen. Tämä näkyi kansainvälisten kokouksien ja tapaamisten agendalla vahvasti, mutta myös kotimaassa puolueen eurovaaliohjelman valmisteluna sekä ensimmäisten europarlamenttivaaliehdokkaiden nimeämisenä loppusyksystä 2023.

Osallistuimme aktiivisesti kansainvälisten järjestöjen kokouksiin, joissa olemme jäseniä. Alde-kongressi Tukholmassa ja Liberal Internationalin valtuuskunnan kokous Ottawassa olivat keskeisiä foorumeita, joissa edustajamme jakoivat näkemyksiämme ja tukivat kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi syksyllä 2023 järjestettiin Alden valtuuston (council) kokous Bukarestissa Romaniassa, johon Keskustalta osallistui pienempi delegaatio.

Alden kongressi järjestettiin Tukholmassa, jossa kongressia isännöi ruotsalaiset sisarpuolueemme Centerpartiet ja Liberalerna. Kokoukseen osallistui äänivaltaisia edustajia noin 500 sekä noin 200 muuta osallistujaa. Keskustan delegaation johtajana toimi ministeri Antti Kurvinen, joka oli myös kutsuttuna paneelikeskustelijana kongressissa. Kokouksella oli käsiteltävänä myös henkilövalintoja ja Keskusta asetti varapuheenjohtajaehdokkaaksi kansanedustaja Jouni Ovaskan. Ovaska ei laajasta tuesta huolimatta tullut valittua.

Liberal International valtuuskunta, niin sanottu Executive Committee, käsittelee lähinnä järjestön talouteen ja toimintaan liittyviä asioita, toukokuun kokouksessa oli asialistalla myös paljon poliittista päätöksentekoa. Kokouksessa muun muassa hyväksyttiin 11 poliittista päätöslauselmaa (resolution) sekä seitsemän kiireellistä päätöslauselmaa (urgency resolution). Kokous hyväksyi Liberal Internationalin jäseniksi myös uusia puolueita joko täysjäseniksi tai tarkkailijajäseniksi. Puoluehallitus päätti syksyllä 2023 luopua toistaiseksi puolueen jäsenyydestä Liberal Internationalissa.

Kansainväliseen toimintaamme kuuluvat olennaisesti kattojärjestöjemme tarjoamat koulutukset. Puolueemme jäsenet ovat hyödyntäneet aktiivisesti erityisesti Alden tarjoamia koulutusmahdollisuuksia, jotka ovat vahvistaneet osaamistamme ja verkostoitumistamme. Keväällä 2023 Tallinnassa järjestettyyn Alden koulutukseen osallistui Keskustalta kolme toimijaa ja samoin syksyllä Roomassa järjestettyyn koulutukseen. Kesällä 2023 Alde järjesti myös nuorille naistoimijoille suunnatun The Alliance Of Her Youth Summer Retreat koulutuksen, johon puolue lähetti myös osallistujan.

Puolueen edustajat tekivät myös muita vierailuja kansainvälisten kumppaniemme luona. Keskustalta oli edustaja läsnä muun muassa Ruotsin Keskustan puoluekokouksessa, Norjan Keskustan puoluekokouksessa ja Ahvenmaan maakuntavaalien vaalivalvojisissa. Lisäksi puolueen työntekijät vierailivat syyskuussa 2023 valitun puoluesihteerin Antti Siika-ahon johdolla vierailulla Brysselissä marraskuussa 2023. Vierailuun sisältyi sidosryhmätapaamisia, vierailu Keskustan europarlamentaarikkojen luokse sekä tutustuminen parlamenttiin ja komissioon. Toimintavuoden aikana Suomessa Keskustan vieraana kävi molemmat Alden puheenjohtajat sekä Ruotsin Keskustan uusi puheenjohtaja Muharrem Demirok.

Hallinto ja Talous

Hallinto

Puoluehallituksen kokoukset ja kokoonpano

Puoluehallitus kokousti vuoden 2023 aikana yhteensä 13 kertaa. Puoluehallitus kokoontui pääsääntöisesti (9/13) puolue toimiston tiloista Helsingistä käsin. Keväällä yksikokous pidettiin Finanssiatla ry:n tiloissa Helsingissä. Lisäksi keväällä puoluevaltuustoa edeltävä puoluehallituksen kokous pidettiin Helsingissä Sokos Hotel Triplassa. Syyskaudella yksi kokous pidettiin STTK ry:n vieraana Helsingissä ja yksi etäkokous Keskustan ryhmähuoneessa eduskunnassa. Syksyn

puoluevaltuustoa edeltävä kokous pidettiin Lahdessa Sokos Hotel Seurahuoneella. Kaikki kokoukset olivat hybridikokouksia. Puoluehallituksen kokouksiin ovat lisäksi olleet kutsuttuina puolueen ministerit, valtiosihteerit ja erityisavustajat.

Puoluehallituksen kokoonpano 2023

Puoluejohto:

Puheenjohtaja	Annika Saarikko 13/13
Varapuheenjohtaja	Markus Lohi 12/13
Varapuheenjohtaja	Petri Honkonen 12/13
Varapuheenjohtaja	Riikka Pakarinen 5/9 (23.9.2023 saakka)
Varapuheenjohtaja	Hilkka Kemppe 4/4 (23.9.2023 alkaen)
Puoluesihteri	Riikka Pirkkalainen 9/9 (23.9.2023 saakka)
Puoluesihteri	Antti Siika-aho 4/4 (23.9.2023 alkaen)

Piirit/järjestöt:

Helsinki	Harriet Lonka 2/13	Ville-Veikko Rantamäki 11/13
Uusimaa	Tuomo Suihkonen 12/13	Tea Nieminen 0/13
Varsinais-Suomi	Pekka Kuusisto 13/13	Julia Koskinen 0/13
Satakunta	Laura Airila 12/13	Jari Lepistö 1/13
Etelä-Häme	Johanna Häggman 13/13	Aulis Veteläinen 1/13
Päijät-Häme	Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg 12/13	Atte Savelainen 1/13
Pirkanmaa	Tuukka Liuha 12/13	Linda Lähdeniemi 0/13
Kymenlaakso	Riikka Turunen 7/13	Janne Wall 2/13
Karjala	Jouni Kemppe 13/13	Anni Lifländer 0/13
Etelä-Savo	Arto Sepponen 6/13	Laura Hämäläinen 3/13
Itä-Savo	Hannu Auvinen 7/13	Anne Herttuainen 5/13
Pohjois-Karjala	Hannu Mikkilä 6/13	Milla Martikainen 2/13
Pohjois-Savo	Mira Kokkonen 11/13	Matti Kärkkäinen 1/13
Keski-Suomi	Tahvo Anttila 12/13	Tuija Tuikkanen 1/13
Etelä-Pohjanmaa	Mikko Savola 9/13	Susanna Laitila 4/13
Keski-Pohjanmaa	Timo Pärkkä 12/13	Piia Rautiola 1/13
Pohjois-Pohjanmaa	Marjut Lehtonen 9/13	Matti Heikkilä 1/13
Kainuu	Sakari Seppänen 11/13	Piia Määtä 1/13
Lappi	Petteri Salmijärvi 7/13	Pirkko Jauhojärvi 3/13
Peräpohjola	Olli Rainio 10/13	Seppo Alatörmänen 2/13
Kaksikielinen piiri	Paavo Väyrynen 6/13	Linda Ahonen 0/13
Keskustanaiset	Sari Palmu 5/13	Päivi Mononen-Mikkilä 6/13
Keskustanuoret	Alexi Sandroos 9/13	Eemeli Valli 4/13
Keskustaopiskelijat	Olivia Löytänen 11/13	Lauri Salo 2/13
Eduskuntaryhmä	Eeva Kalli 11/13	Jouni Ovaska 0/13
Europarlamenttiryhmä	Mauri Pekkarinen 10/13	Elsi Katainen 2/13

Puhe- ja läsnäolo:

Puoluevaltuuston pj.	Karri Kallio 13/13	
Keskustan tmj. ry.	Joonas Salmi 10/13	Sami Porkka 2/13

Puoluehallituksen työvaliokunnan kokoukset ja kokoonpano

Puoluehallituksen työvaliokunta kokoontui vuoden aikana yhteensä kahdeksan kertaa. Työvaliokunnan kokoukset pidettiin kaikki etäkokouksina puolueetoimistolta.

Puolueen sääntöjen mukaisesti työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Annika Saarikko, varapuheenjohtajat Petri Honkonen, Markus Lohi, Riikka Pakarinen (23.9.2023 saakka) ja Hilikka Kemppi (23.9.2023 alkaen), puoluesihteerit Riikka Pirkkalainen (23.9.2023 saakka) ja puoluesihteerit Antti Siika-aho (23.9.2023 alkaen), Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja Eeva Kalli (kokoukseen 7/2023 saakka) ja Antti Kurvinen (alkaen kokouksesta 8/2023) sekä Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen. Lisäksi työvaliokuntaan kuuluivat Marjut Lehtonen, Tahvo Anttila ja Olli Rainio. Puolueen sääntöjen mukainen läsnäolo-oikeus työvaliokunnan kokouksissa on lisäksi sisarjärjestöjen edustajilla, joita olivat Suomen Keskustanaiset ry:n puheenjohtaja Sari Palmu (kokoukseen 5/2023 saakka) ja Päivi Mononen-Mikkilä (alkaen kokouksesta 6/2023), Suomen Keskustanuoret ry:n puheenjohtaja Alekski Sandroos sekä Keskustaopiskelijat ry:n puheenjohtaja Olivia Löytänen. Työvaliokunnan kokouksiin ovat lisäksi olleet kutsuttuina puolueen ministerit, valtiosihteerit ja erityisavustajat.

Puoluevaltuuston kokoukset

Puoluevaltuuston vuosikokous pidettiin 22.-23.4.2023 Break Sokos Hotel Triplassa Helsingissä. Puoluevaltuusto käsitteli sääntömääräisten asioiden lisäksi puolueen tarkistetun talousarvion sekä puolueen presidenttiehdokkaan esivaalisäännön vuoden 2024 presidentin vaaliin. Puoluesihteerit Riikka Pirkkalainen ilmoitti kokouksessa jättävänsä puoluesihteerin tehtävän.

Puoluevaltuuston syyskokous pidettiin 25.-26.11.2023 Lahdessa LAB-ammattikorkeakoulun Lahden kampuksella. Kokouksen aluksi puoluevaltuusto kuuli puolueen ja valitsijayhdistyksen presidenttiehdokkaan Olli Rehnin linjapuheen. Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokous käsitteli puolueen omaisuuden myyntiä, Eurovaaliohjelmaa sekä nimesi ensimmäiset ehdokkaat Euroopan Parlamentin vaaleihin.

Puoluevaltuuston puheenjohtajana on toiminut Karri Kallio Etelä-Pohjanmaalta ja varapuheenjohtajiksi Aino-Riikka Simula Pirkanmaalta ja Outi Lankia Uudeltamaalta.

Puoluevaltuuston kaksivuotiskaudelle toimii neljä valiokuntaa; poliittinen valiokunta, järjestövaliokunta, ohjelmavaliokunta ja yleis- ja ajankohtaisvaliokunta. Poliittisen valiokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston varapuheenjohtaja Outi Lankia, järjestövaliokunnan puheenjohtajana valtuuston varapuheenjohtaja Aino-Riikka Simula, ohjelmavaliokunnan puheenjohtajana Kaisa Oinas-Panuma ja yleis- ja ajankohtaisvaliokunnan puheenjohtajana valtuuston puheenjohtaja Karri Kallio.

Ylimääräinen puoluekokous

Puolueen presidenttiehdokkaan nimeämistä varten puolue järjesti ylimääräisen puoluekokouksen.

Ylimääräinen puoluekokous pidettiin 23.9.2023 Turun Messukeskuksessa Turussa. Kokoukseen osallistui 1182 virallista kokousedustajaa ja 283 kokouksen seuraajaa.

Presidenttiehdokkaan nimeämisen lisäksi kokous valitsi tehtävistään luopuneiden puoluesihteerit Riikka Pirkkalaisen ja varapuheenjohtaja Riikka Pakarisen tilalle seuraajat.

Puolueen presidenttiehdokkaaksi nimettiin yksimielisesti Suomen Pankin pääjohtaja, filosofian tohtori Olli Rehn.

Puolueen varapuheenjohtajaksi olivat ehdolla kansanedustajat Hanna Huttunen Pohjois-Karjalasta ja Hilikka Kemppi Päijät-Hämeestä. Kemppi valittiin puolueen varapuheenjohtajaksi äänimäärällä 760, Huttunen keräsi ääniä 384. Puoluesihteerin paikasta kilvoittelivat Pirjo Ala-Hemmilä Pirkanmaalta, Pauliina Maukonen Keski-Suomesta sekä Antti Siika-aho Helsingistä. Puolueen puoluesihteeriksi valittiin äänin 670 Antti Siika-aho. Vastaehdokkaana ollut Ala-Hemmilä sai ääniä 105 ja Maukonen 363. Kaikki vaalit suoritettiin kokouksessa täysin sähköisesti.

Talous- ja henkilöstöhallinto

Yleistä

Kevään eduskuntavaalit, ylimääräinen puoluekokous sekä loppuvuodesta alkanut presidentinvaalikampanjointi olivat tilikauden merkittävimmät taloudelliset satsaukset.

Puolueen talous nojaa puoluetukeen, joka määräytyy eduskuntavaaleissa saatujen kansanedustajapaikkojen mukaisesti. Puoluetuesta 5,00 % on valtioneuvoston avustuspäätöksen mukaisesti käytettävä puolueen naistoimintaan ja 5,00 % on jaettava puolueen piirijärjestöille.

Tilikaudella tehtiin 1.281.800,93 euron ylijäämä. Ylijäämä perustuu loppuvuodesta 2022 saatuun testamenttilahjoitukseen (n. 2,3 milj. €), joka tuloutui täysimääräisesti vasta vuodelle 2023. Vuodelle 2023 tehtiin talousarvio, joka osoitti alijäämää 1,2 Milj.€. Eduskuntavaalien jälkeen talousarviota tarkistettiin, puoluetuen leikkaantumisen myötä, mutta alijäämä pysyi tarkistetussakin talousarviossa 1,15 Mijj. €. Varauksen muutosten osuus tilikauden tuloksesta on 107€.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 4,56 Milj.€ kulujäämän ollessa 4.10 Milj.€. Talousarviossa varauduttiin 4.26 Milj.€ kulujäämään. Kulut toteutuivat hieman budjetoitua vähäisempinä ja varsinaisen toiminnan tuotot puolestaan ylittivät arvioidun lähes 150t€. Henkilöstökulujen osuus puolueen varsinaisesta toiminnasta oli 20,9 %.

Puoluetuen kokonaismäärä oli tilikaudella 4.573.158,59 euroa, joka on 950t€ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Puoluetuesta puolueen käyttöön jäi 2,9 Milj. €. Puoluetuesta 35,8 % eli 1,63 milj. euroa jaettiin budjetin mukaisina kuukausiavustuksina Keskustan piirijärjestöille (659t€) naisjärjestölle (228t€) ja Suomenmaan Kustannus Oy:lle (750t€). Muita toiminta-avustuksia jaettiin yhteensä 526t€, josta taseeseen kirjattiin toimintarahastoon 5t€ ja piirien myöhemmin käytettäväksi.

Taseen loppusaldo oli tilikauden päätteeksi 5,064 Milj.€ kun se tilikauden alussa oli 4,255 Milj.€. Puolueen oma pääoma on 4,375 Milj.€. Puolue omistaa 2/3-osaa osoitteessa Apollonkatu 11 a sijaitsevan puoluetuimistonsa osakekannasta. Puoluetuimiston osakkeet ovat puolueen merkittävin omaisuuserä.

Puolueen tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö BDO Oy vastuullisena tilintarkastajina KHT Hannu Riippi.

Varainhankinta

Puolueen omatoiminen varsinainen varainhankinta oli tilikaudella 33,9 % puolueen kokonaistuotoista. Oman varainhankinnan suuren osuuden selittää saatu testamenttilahjoitus (2,3 Milj. €) kun viime vuosina vastaava prosenttiosuus on ollut vain noin 5 % . Varsinaisen varainhankinnan lisäksi puolue tarjosi korvausta vastaan talous- ja tietohallinnon palveluita lähijärjestöilleen ja peri piiri- ja naisjärjestöltä osuudet maksamistaan yhteisvastuullisista eläkkeistä sekä peri valtakunnallisista luottamustehtävistä luottamushenkilömaksun. Nämä tuotot esitetään tilinpäätöksessä varsinaisen toiminnan alla ja näiden osuus puolueen koko rahoituksesta oli tilikaudella 6,0 %.

Tilikaudelle budjetoitu varainhankinnan nettotuotto oli 197t€, toteutunut varainhankinnan nettotuotto oli 2,4 Milj. €. Varainhankinnan tuotto koostui piirijärjestöiltä perityistä jäsenmaksuista (0,20 euroa/piirin alueen jäsen, yhteensä 13,2t€), saaduista avustuksista (213t€), seminaarituotoista (8t€), myyntituotoista (83t€) sekä muista tuotoista (2,2 Milj.,€). Myyntitulot koostuvat mm. puoluekokoustuoloista ja avustukset ja muut tuotot saadusta testamenttilahjoituksesta.

Rahoitus- ja sijoitustoiminta

Puolue on velaton lukuun ottamatta puolueen piireille maksettavia erilisiä kannustin – ja toimintatukiosuuksia, joiden maksamattomat osuudet on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin (toiminta- ja kannustinrahasto). Puoluetoiminnan rahoitus pohjautuu puoluetukeen. Tulevien vuosien vaaleja varten puolue on sijoittanut rahastoihin. Rahastojen tasearvo on 1,14 Milj.€. Rahastot kasvoivat 440t€ testamenttilahjoituksen myötä.

Sijoitukset on arvostettu taseessa hankintahintaansa. Sijoitusten markkina-arvo oli tilikauden lopussa 1,295 Milj.€. Rahastosijoituksista 200t€ on pantattu tulevien eläkevastuiden vakuudeksi. Nämä eläkevastuut n.146t€ on kirjattu taseen pakollisiin varauksiin.

Puolueen omistamat yhtiöt

Puolue omistaa kaksi osakeyhtiötä, Apollo Group Oy:n (100 %) sekä Apollon Verkkopalvelut Oy:n (90 %). Yhtiöt ovat tuottaneet mm. tieto- ja taloushallinnon palveluita niin puolueelle, puolueen piirijärjestöille kuin puolueen sisarjärjestöillekin.

Yhtiöiden toiminta on ajettu alas vuoden 2013 aikana ja yhtiöiden tarjoamat palvelut siirtyivät tuolloin puolueen tarjoamiksi palveluiksi. Yhtiöillä ei ole ollut liiketoimintaa tilikauden 2023 aikana.

Apollo Group Oy on hankkinut omistukseensa 100 % Suomenmaan Kustannus Oy:n osakkeista vuonna 2019. Näiden osakkeiden kirjanpitoarvo on yksi euro. Suomenmaan Kustannus Oy:n tilikauden 2023 tulos on 38.703,99 euroa ylijäämäinen ja yhtiön oma pääoma on 94.794,66 euroa. Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu koska kirjanpitolain pienkonsernisäännökset eivät sitä edellytä.

Keskustan työntekijät ja henkilöstöpolitiikka

Vuoden 2023 aikana puolueen palveluksessa puoluetoimistolla työskenteli 16 eri henkilöä, joista 12 henkilön työsuhde oli toistaiseksi voimassa oleva. Puoluesihteerin, puoluesihteerin

assistenttien sekä toimi-/perhevapaa sijaisuuksien työsuhteet olivat määräaikaista. Keskimäärin puoluetoimistolla työskenteli 12 henkilöä.

Eduskuntavaalien tappion myötä, puoluetuen laskettua, myös henkilöstö joutui kovien säästötoimenpiteiden alle. Henkilöstökuluista leikattiin yhtä henkilötyövuotta vastaava osuus mikä toteutettiin koko henkilöstön kolmen viikon lomautuksina. Määräaikaista työsuhteita ei jatkettu eikä viestinnän poliittisen suunnittelijan irtisanouduttua tätä tehtävää laitettu enää hakuun. Loppuvuodesta myös yksi henkilö siirtyi eläkkeelle ja tehtävä täytettiin vasta vuoden 2024 alusta, joten syyskausi toimittiin entisestäänkin niukemmilla resursseilla

Puoluetoimiston henkilöstö on työskennellyt sekä etänä että läsnä puoluetoimistolla. Henkilöstön kesken on sovittu läsnäolopäiviksi kaksi päivää viikossa (ke ja to).

Puoluetoimiston henkilöstön kesken on pidetty kerran viikossa viikkopalaveri, jossa on käyty läpi kyseisen viikon toimintaa ja luotu pohjaa tulevien viikkojen toimintaan. Lisäksi puoluetoimistolla on kokoontunut maanantaisin puolueen, puolueen eduskuntaryhmän ja erityisavustajien muodostama politrukkiryhmä. Edellä mainitut kokoukset on pidetty muutamaa kokousta lukuun ottamatta etäkokouksina.

Työnantajana puolue tukee ja kannustaa työntekijöiden omaehtoista kouluttautumista. Puolue on varannut talousarvioonsa vuosittainen määrärahan työntekijöiden kouluttautumiseen. Koulutusmäärärahan avulla kukin työntekijä voi päivittää osaamistaan henkilökohtaisten tarpeidensa mukaisesti. Keskustan Toimihenkilöt ry on tehnyt puolueelle lahjoituksen, joka toimii puolueen koulutusrahaston perustana. Tästä rahastosta Keskustajärjestöjen työntekijöiden on ollut mahdollista hakea rahallista tukea kouluttautumiseen ja itsensä kehittämiseen.

Keskustajärjestöissä on käytössä oma Keskustajärjestöjen työehtosopimus, jonka pohjana toimii Paltan ja Erton välinen runkosopimus. Sopimusta noudatetaan kaikissa puolueen, puolueen yhtiöiden ja piirien solmimissa työsuhteissa. Sopimuksen ovat allekirjoittaneet työnantajapuolelta Suomen Keskusta r.p., Keskustan piirijärjestöt, Apollon Verkkopalvelut Oy, Apollo Group Oy ja henkilöstön edustajina Keskustajärjestöjen Toimihenkilöt ry ja Suomen Keskustan Toiminnanjohtajat ry. Sopimus sitoo myös niitä keskustajärjestöjä/Keskustaa lähellä olevia järjestöjä, jotka ovat kirjallisesti ilmoittaneet liittyvänsä tähän sopimukseen, kuten Keskustan ja Maaseudun arkiston säätiö. Suomen Keskusta r.p. on työnantajaliitto Palta ry:n jäsenjärjestö.

Puoluetoimiston henkilöstö 2023

Azaize Miikkael, kaupunki- ja kansainvälisen työn suunnittelija 9.5.2022 –

Erkkilä Johannes, visuaalisen sisällön tuottaja 14.12.2018-31.8.2021, media- ja viestintäasiantuntija 1.9.2021- 30.9.2023

Hakala Jirka, viestintäpäällikkö 14.9.2022 -

Hyväkkä Katri, graafikko 1.1.2012- (Apollon Verkkopalvelut Oy:n palveluksessa tätä ennen ja puolueen palveluksessa vuodesta 1985 lähtien)

Hämäläinen Iida, puoluesihteerin assistentti 1.11.2022 -30.4.2023

Iso-Aho Juha, vaalikoordinaattori 15.12.2020-

Kytö Päivi, toimistosihteerin 7.9.1987 – 31.12.2008, puoluesihteerin sihteerin 1.8.2007- 10.8.2008, toimistosihteerin 1.1.2009 –30.11.2023

Louhelainen Suvi, järjestökehittäjä 1.8.2022 -

Markkanen Hanna, viestinnän poliittinen suunnittelija (toimivapaan sijainen) 1.1.2022 – 8.1.2023

Miettinen Ilkka, järjestöpäällikkö 13.1.2004 – 31.10.2006, suunnittelupäällikkö 1.11.2006 – 1.11.2008, (toimivapaalla 1.11.2008- 26.4.2011), poliittinen asiantuntija 27.4.2011 -

Ollila Matias, järjestösuunnittelija 4.1.2016-31.7.2019, viestinnän poliittinen suunnittelija 1.9.2019- 31.5.2023 (perhevapaalla 1.1.-31.5.2022 ja toimivapaalla 17.6.2022-31.5.2023)

Pakarinen Helena, poliittinen sihteeri 1.6.1991 – 31.8.2006, tuottaja 1.9.2006 – 31.7.2011 (toimivapaalla 1.8.2007–31.7.2010, sekä 15.9.2010–31.7.2011), poliittinen suunnittelija 1.8.2011-31.8.2021, poliittinen asiantuntija 1.9.2021-

Pirkkalainen Riikka, puoluesihteeri 9.6.2018-23.9.2023

Perälä Merja, vt. hallintopäällikkö 17.11.2011 -31.8.2012, (Apollo Group Oy:n palveluksessa tätä ennen) hallintopäällikkö 1.9.2012- (toimivapaalla 1.4.2018-31.8.2019)

Reponen Pekka, vaalitoiminnan suunnittelupäällikkö 1.12.2007 –, kenttätoiminnan päällikkö 1.1.2011- 27.2.2013, järjestöpäällikkö 1.3.2013 – (vuorotteluvapaalla 1.1.-30.6.2020)

Siika-aho Antti, puoluesihteeri 23.9.2023-

Myönnetty ansiomerkit vuonna 2024

Kultaiset ansiomerkit

Sukunimi	Etunimi/-nimet	ansiomerkin no.	piiri
Hakola	Aaro	5585	Etelä-Pohjanmaa
Hautala	Lasse	5577	Etelä-Pohjanmaa
Hietaniemi	Pekka	5576	Pirkanmaa
Karjula	Pekka	5580	Pohjois-Pohjanmaa
Kaunisto	Timo	5579	Varsinais-Suomi
Kerola	Inkeri	5581	Pohjois-Pohjanmaa
Koskela	Heikki	5574	Etelä-Häme
Leppihalme	Aili	5575	Satakunta
Lonka	Mirja	5587	Kymenlaakso
Miskala	Päivi	5586	Etelä-Pohjanmaa
Okkonen	Mirja	5582	Kainuu
Palosaari	Tuija	5584	Pohjois-Pohjanmaa
Pekkola	Hannu	5591	Satakunta
Piippo	Elma	5592	Pohjois-Karjala
Piispa-Jespars	Seija	5589	Kymenlaakso
Soronen	Heikki	5588	Pohjois-Pohjanmaa
Syrjälä	Pertti	5593	Uusimaa
Taponen	Merja	5590	Etelä-Häme
Valkeinen	Matti	5583	Varsinais-Suomi
Vehviläinen	Anu	5578	Pohjois-Karjala
Virtanen	Vuokko	5594	Varsinais-Suomi

Hopeiset ansiomerkit

Ahokas-Tuohi	Pirkko	13995	Pohjois-Pohjanmaa
Aikio	Laila Maria-Liisa	13998	Lappi
Allonen	Ilkka Torsten	13981	Uusimaa
Asukas	Kaija Marketta	13996	Pohjois-Pohjanmaa
Autio	Markku Ilmari	14003	Pohjois-Pohjanmaa
Hakkarainen	Annikki	13989	Kainuu
Hägglund	Antton	13982	Uusimaa
Häggman	Johanna	14010	Etelä-Häme
Hämäläinen	Mirja	13983	Uusimaa
Jauhojärvi	Pirkko	13999	Lappi
Jussila	Timo	14012	Etelä-Häme
Kaitila	Johanna Inkeri	14014	Varsinais-Suomi

Kapanen	Ari Ensio	14009	Pohjois-Karjala
Karjalainen	Heikki Olavi	13990	Kainuu
Karunen	Timo	14013	Pirkanmaa
Kontu	Mauri Eino	13994	Varsinais-Suomi
Korhonen	Marja-Leena	13991	Kainuu
Korpela	Raija Helena	13986	Satakunta
Kurvinen	Jani	13979	Varsinais-Suomi
Kynnysmaa	Tuula	13985	Pirkanmaa
Leino	Maria	14004	Etelä-Häme
Lukkari	Anne	13992	Kainuu
Lumijärvi	Liisa	13997	Pohjois-Pohjanmaa
Mäkelä	Tauno	13988	Päijät-Häme
Niemi	Arja	14005	Etelä-Häme
Oravainen	Timo	13980	Keski-Pohjanmaa
Pakarinen	Riikka	14002	Uusimaa
Pankakoski	Jaakko	14006	Etelä-Häme
Pirkkalainen	Riikka	14001	Pohjois-Savo
Salonen	Jaska	13984	Uusimaa
Suutari	Markku	13993	Kainuu
Torkkel	Marja-Liisa	14011	Etelä-Häme
Ukkola	Marja	14007	Etelä-Häme
Vaitomaa	Marja	14008	Satakunta
Vedenoja	Simo	13987	Pohjois-Pohjanmaa
Vuorenpää	Aino	14000	Lappi
Välimäki	Erkki	14015	Pirkanmaa

Keskustan kannanotot 2023

Ylimääräisen puoluekokouksen 23.9. poliittinen kannanotto

Presidentti – yhdistävä ulko- ja turvallisuuspolitiikan johtaja

Suomen turvallisuus rakentuu taidosta ymmärtää, mitä ympäröivässä maailmassa tapahtuu ja viisaudesta määrittää siinä oma johdonmukainen politiikkamme. Ajassa elävä ulko- ja turvallisuuspolitiikka on kansallinen henkivakuutuksemme. Perustuslakimme määrittää, että Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa, eduskunnan tukeen nojaten.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti merkittävästi Suomen turvallisuusympäristöä. Suomi hyväksyttiin Naton jäseneksi täysin oikeuksin ja velvollisuuksin. Jäsenyys on Suomelle puolustusratkaisu, joka vahvistaa maamme turvallisuutta ja kansainvälistä asemaa. Naton jäsenenä Suomen on oltava aktiivinen ja aloitteellinen erityisesti Itämeren alueen, Pohjois-Euroopan ja arktisen alueen turvallisuuteen liittyvissä asioissa.

On tärkeää, että Suomi ankkuroituu Naton puolustussuunnitteluun, toimintaan ja rakenteisiin saumattomasti. Jäsenyyden edellyttämät lainsäädännölliset ja toiminnalliset päätökset on tehtävä viivyttelämättä.

Euroopan unionin merkitys ulko- ja turvallisuuspoliittisena toimijana on Ukrainan sodan aikana edelleen vahvistunut. Suomen asema on sitä turvatumpi, mitä yhtenäisempi ja vahvempi EU on.

EU:n ja Naton yhteistyön syventäminen kehittää jäsenmaiden puolustusta, hybridiuhkiin vastaamista ja kokonaisturvallisuutta.

Naton jäsenenäkin Suomi vastaa viime kädessä itse omasta puolustuksestaan. Maallamme on ollut viisautta pitää puolustuksestamme huolta niinäkin aikoina, jolloin jotkut muut maat vähensivät voimakkaasti oman puolustuksensa resursseja. Puolustusvoimien suorituskyvyistä, niiden ajantasaisuudesta ja resursseista on tulevaisuudessakin huolehdittava.

Voimapolitiikan nostaessa päätään Suomen on toimittava päättäväisesti kansainväliseen oikeuteen perustuvan maailmanjärjestyksen sekä demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion puolesta. YK:n toimintakyky on avainroolissa globaalin tasapainoisen kehityksen, rauhan ja turvallisuuden vahvistamisessa. Suomi edistää kansainvälisessä yhteistyössä kestävä kehityksen periaatteita.

Suomi jatkaa vankkumatonta tukea Ukrainalle ja valmistautuu osallistumaan Ukrainan jälleenrakennukseen. Tavoitteena on kestävä ja oikeudenmukainen rauha, joka kunnioittaa Ukrainan itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta.

Yhtenäinen Suomi on turvallisuuden peruskallio

Korkea maanpuolustustahto on maamme turvallisuuden perusta. Se säilyy, kun kaikki suomalaiset kokevat olevansa osa yhteiskuntaa. Presidentin on arvojohtajuudellaan vaikutettava siihen, että yhteiskuntamme eheys vahvistuu. Suomella ei ole varaa luoda ihmisiä eriarvoistavia jakolinjoja tai keinotekoisia vastakkainasetteluja.

Suomen pitkä raja yhä arvaamattomamman Venäjän kanssa korostaa koko maan elinvoimaisuuden turvallisuuspoliittista merkitystä. Siksi on pidettävä huolta koko Suomen, erityisesti maamme itäisten ja pohjoisten alueiden menestymisen edellytyksistä niiden omien vahvuuksien pohjalta. Kauttaaltaan elinvoimainen Suomi on kriisinkestävä.

Maamme ja sen alueet voivat vahvalla osaamisellaan ja runsaiden uusiutuvien luonnonvarojen kestäväällä hyödyntämisellä tarjota ratkaisuja myös maailmanlaajuisiin haasteisiin, esimerkiksi ilmasto- ja ympäristöongelmiin.

Korona ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan osoittivat, että Suomen on yhä vahvistettava varautumistaan. Uusi yllättävä kriisi voi olla edessämme milloin tahansa. Kokonaisturvallisuuden johtamista on parannettava. Huoltovarmuutta ja omavaraisuutta on lisättävä. Kotimaisen energiatuotannon vahvistaminen ja alkutuotannon kannattavuuden parantaminen ovat turvallisuuspoliittisia tekoja.

Terve talous on yksi kansakunnan turvallisuuden tukipilareista. Talouspolitiikka kuuluu maan hallituksen toimivaltaan. On kuitenkin tärkeää, että myös presidentti tuntee talouden lainalaisuudet ja yhteyden Suomen turvallisuuteen. Monilla maamme presidenteillä on ollut vahva kokemus ja osaaminen talouspolitiikassa.

Presidentillä on oltava valmius ottaa kantaa perinteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymysten lisäksi myös uusiin ja yllättäviinkin turvallisuutta koskeviin asioihin ja uhkiin.

Keskusta korostaa tutkitun tiedon, luotettavan tiedonvälityksen sekä vapaan ja moniarvoisen median merkitystä. Ne ovat parasta puolustusta informaatio- ja hybridivaikuttamista vastaan. On vahvistettava ihmisten ja koko yhteiskunnan kykyä tunnistaa virheellistä tietoa ja puuttua sen levittämiseen.

Olli Rehn – yhdistävä voima

Presidentinvaaleissa on kyse siitä, kuka ehdokkaista on paras täyttämään presidentiltä vaadittavat edellytykset vaikeassa ja vaarallisessa kansainvälisessä tilanteessa. Presidentin tehtävänä on myös vahvistaa Suomen kansainvälistä roolia rauhan ja eheyden rakentajana.

Keskustan puoluekokouksen kanta on selvä. Ehdokkaamme Suomen tasavallan presidentiksi on filosofian tohtori Olli Rehn.

Olli Rehnillä on kokemusta merkittävistä tehtävistä kansanedustajana, ministerinä ja Suomen Pankin pääjohtajana. Hän on toiminut pitkään europarlamentaarikkona, Euroopan komission varapuheenjohtajana sekä talous- ja laajentumiskomissaarina. Sotilasarvoltaan Rehn on reservin luutnantti.

Olli Rehnin koeteltu johtajuus kriisien ytimessä, laajat kansainväliset verkostot sekä pitkä kokemus kansallisista ja kansainvälisistä tehtävistä antavat vahvat valmiudet presidentin tehtävään. Hänellä on kyky toimia vakaana yhteistyöjohtajana myös vaikeissa kansakuntaamme koskevissa kysymyksissä. Rauhallinen, harkitseva ja varma ote päätöksenteossa on suuri etu uudelle presidentille.

Rehn on kokoava voima, joka yhdistää suomalaisia. Hän ymmärtää kansakunnan eheyden ja koko Suomen merkityksen maamme turvallisuudelle, hyvinvoinnille ja menestykselle.

Olli Rehn on osoittanut uransa aikana periaatteiden merkityksen päätöksenteossa ja yhteiskunnallisessa toiminnassa. Tasavaltalaiset arvot, vapaus, ihmisten yhdenvertaisuus, demokratia ja oikeusvaltio ovat aina olleet Rehnin kantavia arvoja. Ne muodostavat vankan pohjan myös presidentin tehtävään.

Puoluevaltuuston vuosikokouksen poliittinen kannanotto 23.4.

Vaalivoittajat hallitukseen ja Keskusta oppositioon

Keskusta tarjosi vaaleissa äänestäjien arvioitavaksi perusteellisen ohjelmansa. Olimme valmiita jatkamaan hallitustyötä uudelta pohjalta, mikäli puolue saa kansalta vahvan kannatuksen. Suomalaiset antoivat tällä kertaa tukensa muille vaihtoehdoille. Kunnioitamme vaalitulosta. Vaalit voittaneilla puolueilla on nyt oikeus ja velvollisuus lunastaa vaalilupauksensa hallitusvastuussa.

Näillä perusteilla puoluevaltuuston johtopäätös on, että Keskustan tulee jäädä oppositioon.

Oppositio ei ole itseisarvo, vaan meidän on keskityttävä politiikkamme ja toimintamme parantamiseen. Tulevalla vaalikaudella meidän tulee kirkastaa identiteettiämme, kehittää uusia ratkaisuja yhteiskunnan ongelmiin ja rakentaa keskitie tulevaisuuteen.

Viime vuosikymmenten politiikan myrskyistä on syytä ottaa oppia ja laatia vaihtoehto, joka yhdistää suomalaisten tarpeet ja toiveet sekä Keskustan arvot ja aatteen.

Selvää on, että Keskusta puolustaa tulevaisuudessakin hajautettua yhteiskuntaa, lähipalveluja, sivistystä, kestäväää luontosuhdetta ja heikommassa asemassa olevia ihmisiä.

Keskusta ei ole oikeisto- tai vasemmistopuolue, vaan keskustalainen vaihtoehto. Kantamme on ja pysyy: poliittinen kahtiajako on uhka tasapainoiselle kehitykselle ja suomalaiselle hyvinvointiyhteiskunnalle.

Keskusta tekee omaa rakentavaa oppositiopolitiikkaansa. Puolustamme koko Suomen ja kaikkien suomalaisten tasa-arvoisia elämisen mahdollisuuksia. Rakennamme yhteiskuntaa, jossa kannattaa tehdä työtä, yrittää ja kantaa vastuuta.

Tavoittemme on olla koko Suomen hyväksi toimiva vahva ja uudistava yleispuolue, johon luotetaan kautta maan.

Puoluevaltuuston vuosikokouksen poliittinen kannanotto 23.4.

Hyvinvointialueiden on pystyttävä vahvistamaan lähipalveluja

Keskusta on lähipalvelujen puolustaja. Ennen vaaleja kaikki muutkin puolueet ilmoittautuivat sote-palvelujen ystäviksi. Toivottavasti nämä puheet pitävät myös vaalien jälkeen.

Hyvinvointialueet ovat vasta saaneet toimintansa liikkeelle. Ne tarvitsevat työrauhaa. Keskusta odottaa, että hyvinvointialueet saavat hallitusohjelmasta selkeän takuun toimintansa edellytyksistä. Nyt ei tarvita lyhytnäköisiä säästöratkaisuja tai päätösten lykkäämistä, vaan varmuutta tulevasta.

Aikaa ei ole hukattavaksi. Monilla alueilla valmistellaan palvelustrategioita ja alueen palveluverkkoratkaisuja. Uuden hallituksen ohjelman on syytä antaa selkeä näkymä tulevista vuosista niin lainsäädännön kuin rahoituksenkin osalta.

Keskustan mielestä lähipalvelut ovat arvovalinta ja oikeudenmukaisuuskysymys. Tärkeimmät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut on jatkossakin saatava läheltä ja niitä on kehitettävä ihmisten tarpeet edellä. Palvelujen keskittämisellä ei ratkaista sosiaali- ja terveydenhuollon ongelmia.

Keskusta muistuttaa, että lähipalvelujen turvaaminen onnistuu vain hyvällä henkilöstöpolitiikalla. Keskusta haluaa, että hyvinvointialueita tuetaan paremman työarjen kehittämisessä sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen henkilöstölle. Korostamme yhteistyötä palveluiden tuotannossa: tarvitsemme julkisen tuotannon kumppaneiksi myös järjestöt ja yritykset. Hyvinvointialueita koskevien päätösten tärkein tavoite on ihmisten hyvä hoito ja sujuvat palvelut.

Puoluevaltuuston syyskokouksen poliittinen kannanotto 26.11.

Hallitus jättää itäisen Suomen pulaan – tarvitaan tekoja

Itäisen Suomen ja rajaseudun maakunnat ovat kärsineet kipeimmin sodan vaikutuksista. Vienti- ja matkailutulot ovat romahtaneet. Kanssakäyminen rajan yli on loppunut. Koko Suomen pitäminen asuttuna ja elinvoimaisena on myös turvallisuuskysymys.

Keskustan puoluevaltuusto vetoaa maan hallitukseen, että se ryhtyy välittömästi konkreettisiin toimiin itäisen Suomen ja rajaseudun maakuntien ahdingon helpottamiseksi ja Suomen

turvallisuuden vahvistamiseksi. Konkreettisia tekoja tarvitaan niin liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien sekä elinvoiman parantamisessa kuin uusiutuvan energian hankkeiden edistämisessä. Suomessa vallitsee laaja yhteisymmärrys siitä, että kärsineitä alueita on autettava.

Puoluevaltuuston syyskokouksen poliittinen kannanotto 26.11.

Suomen on suljettava itäraja

Venäjän toimet itärajalla osoittavat hybridi vaikuttamisen kovenevan. Vaikea tilanne itärajalla jatkunee pitkään rajatarkastuspisteiden sulkemisesta huolimatta.

Suomen pitää sulkea itärajansa kokonaan tilanteen niin vaatiessa. Venäjän meihin kohdistamat painostustoimet on otettava vakavasti ja tartuttava niiden torjumiseen tiukasti. Tuemme hallituksen toimia isänmaan vakauden ja Suomen turvallisuuden vahvistamiseksi.

Uutiset itärajan poikkeuksellisesta liikehdinnästä herättävät huolta. Pelolle ei saa antaa valtaa. Hämmennyksen ja eripurannan lietsominen on juuri sitä, mitä Venäjä toivoo saavansa aikaan.

Viime vaalikaudella uudistettu rajavartiolaiton laki on jo nyt osoittanut tarpeellisuutensa. Suomen viranomaisilla on valmius vastata Venäjän hybridioperaatioon ja päätöksentekomme toimii.

Itärajan sulkemisen lisäksi hallituksen on pikaisesti tuotava eduskuntaan rajamenettelylaki, joka mahdollistaa ilmeisen perusteettomien turvapaikkahakemusten nopean käsittelyn rajalla. Hallituksen tulee myös tehdä oikeudellinen arvio siitä, voidaanko Venäjä tulkita turvalliseksi maaksi, jonne kolmansista maista tulevat turvapaikanhakijat voidaan palauttaa.

Puoluevaltuuston syyskokouksen poliittinen kannanotto 26.11.

Vakaan johtajan aika

Suomalaiset ovat vaikeina aikoina kaivanneet tasavallan presidentistä suunnannäyttäjää ja vakaata johtajaa. Tulevan presidentin pitää kyetä yhdistämään suomalaisia, sovittamaan yhteen vastakkaisetkin näkemykset ja jatkamaan omalla tyylillään presidentti Niinistön linjaa ja työtä.

Keskustan puoluevaltuusto tukee väkevästi Olli Rehnin valintaa tasavallan presidentiksi. Vankka kokemus niin kotimaan kuin kansainvälisessä politiikassa antavat vahvat valmiudet presidentin tehtävään. Rehnillä on kyky toimia vakaana yhteistyöjohtajana myös kansakuntaamme koskevissa vaikeissa kysymyksissä. Rauhallisuus, harkitsevuus ja varma ote päätöksenteossa ovat tarpeen myös tulevalle presidentille.

Siksi Olli Rehn – vakaa kuin kallio.

Puoluevaltuuston syyskokouksen poliittinen kannanotto 26.11.

Loppu lasten ja nuorten arjen kurjistamiselle

Keskusta paheksuu hallituksen arvovalintaa kohdistaa leikkauksensa erityisesti lapsiin ja perheisiin. Syntyvyys on Suomessa historiallisen alhainen. Nuorten aikuisten ja lapsiperheiden uskoa tulevaisuuteen tulee vahvistaa. Perheiltä ei tule leikata.

Sote-menojen siirryttyä hyvinvointialueille kuntien budjeteista keskimäärin 70 % käytetään sivistyspalveluihin. Siksi Orpon hallituksen valtionosuusleikkaukset kohdistuvat suoraan lasten ja nuorten perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen.

Koulutus on parasta ja kestäväntä veroeurojen käyttöä ja estää osaltaan syrjäytymistä. Tiukkeneva kuntatalous valtionosuusleikkauksineen pakottaa kunnat lopettamaan päiväkotia ja kouluja. Missään ei ole osoitettu, että suuryksiköillä saataisiin aikaan sen paremmin säästöjä kuin parempia oppimistuloksiakaan. Päinvastoin. Kasvavat häiriöt ja ongelmakäyttäytyminen jo alakoululaisten keskuudessa edellyttäisivät päinvastaista suuntaa.

Hallituksen toiminta on jo alkumetreillään heikentänyt kuntien ja hyvinvointialueiden luottamusta valtiovaltaan. Tuorein esimerkki oli valtiovarainministeriön tapa ilmoittaa yllättävästä yli 400 miljoonan euron lisäleikkauksesta kuntien valtionosuuksiin perjantai-iltana virka-ajan jälkeen. Erityisen moitittavaksi menettelyn tekee se, että kunnat olivat jo ilmoittaneet ensi vuoden veroprosenttinsa ja selvästi suurin osa päättänyt koko talousarvionsa.

Hallituksen ehdotus lykätä leikkauksia vuodelle ja jaksottaa ne useammalle vuodelle on vain ongelmien siirtämistä eteenpäin. Tulevien vuosien kuntatalouden tilanne on vaikea jo ilman uusia kurituksiakin. Hallitus on päätöksillään aiheuttanut mittavaa korotuspainetta sekä kunnallis- että kiinteistöveroprosentteihin.

Ongelmien ennaltaehkäisyyn sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen tulisi lisätä voimavaroja, ei vähentää niitä. Liikunta, kulttuuri ja muut vapaa-ajan palvelut ovat parasta sairauksien ennaltaehkäisyä ja yhteisöllisyyden lisäämistä. Toimivat kuntapalvelut ja soten peruspalvelut pienentävät painetta erikoissairaanhoidon ja erityisen kalliisiin sosiaalipalveluihin.

Hallituksen tapa viedä uudistuksia läpi runnoen ja rymistellen heikentää ihmisten luottamusta politiikkaan ja mahdollisuuksiin vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Lakiehdotusten lausuntokierrokset ovat olleet lyhimmillään viiden arkipäivän mittaisia. Yhteisvaikutusten arvioinnit ovat olleet puutteellisia tai niitä ei ole tehty lainkaan.

Sekä valtionosuusleikkaukset että hyvinvointialueiden rahoituksen tiukkuus osoittavat Orpon hallituksen halua keskittää palveluja ja pakottaa kunnat sekä hyvinvointialueet vastentahtoisiin liitoksiin. Kokoomuksen suurkuntahanke nostaa päätään. Tätä kehitystä Keskusta vastustaa jyrkästi. Kuntien ja alueiden vaaleilla valitut päättäjät ratkaiskoot alueensa itsenäisen tulevaisuuden, ei hallituksen peukaloruuvun kiristäminen.

Puoluehallituksen kannanotto 9.3.

Eduskuntavaaleissa päätetään myös lähipalveluista

Hyvinvointialueet ovat tuskin ehtineet saada toimintansa liikkeelle, kun jotkut jo ovat valmiita leikkaamaan niiden rahoitusta. Kokoomuksen miljarditason leikkausesitys sosiaali- ja terveystaloukselta istuu huonosti jo nyt alijäämäisiä budjetteja tehneiden hyvinvointialueiden toimintaan.

Keskusta lupasi aluevaaleissa vahvistaa lähipalveluja ja varmistaa sote-aseman säilymisen jokaisessa kunnassa. Tämän tavoitteen eteen aluepäättäjämme tekevät töitä jokaisella hyvinvointialueella. Myös eduskuntavaaleissa Keskusta puolustaa lähipalveluja.

Sote-palveluista leikkaaminen merkitsisi lähipalvelujen heikentymistä entisestään, vaikka muuta yritetään väittää. Leikkaukset kohdistuisivat palveluja kipeimmin tarvitseviin: lapsiin, nuoriin, vammaisiin ja ikäihmisiin.

Keskusta haluaa päinvastoin vahvistaa lähipalveluja. Olemme sitoutuneet tuomaan esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalvelut lähemmäs ihmisten arkea. Palvelujen järjestämisessä tarvitaan uudenlaisia toimintamalleja ja myös teknologian hyödyntämistä. Kaikille ihmisille ja kaikkiin palveluihin digitaalisuus ei kuitenkaan sovi. Tarvitaan ihmisen kohtaamista kasvokkain.

Keskusta puolustaa myös kuntien valtionosuuksia. Mahdolliset valtionosuusleikkaukset kohdistuisivat kipeästi kuntien tuottamiin koulutus- ja vapaa-ajan palveluihin. Nämä ovat tärkeitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä sairauksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä. Painopistettä pitää siirtää ongelmien ennaltaehkäisyyn, ei niiden kalliiseen ratkaisemiseen erikoissairaanhoidon tai huostaanottojen keinoin.

Puoluehallituksen kannanotto 3.8.

Suomi tarvitsee vahvan, valmiin ja yhdistävän presidentin

Presidentinvaaleissa linjataan, millaisiin käsiin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan hoito uskotaan. Kyse on suomalaisten turvallisuudesta ja maamme kansainvälisestä asemasta. Keskusta katsoo, että Suomi tarvitsee varman, osaavan ja kokeneen presidentin, joka on heti tehtäviinsä valmis. Olli Rehn täyttää erinomaisesti kovien aikojen presidentin laatuvaatimukset.

Venäjän hyökkäyssota merkitsee epävarmoja aikoja jatkossakin, korostaen kokeneen sekä määrätietoisen ulkopoliittisen johdon merkitystä. Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa turvallisuuttamme, mutta valmiutta ja päätöksentekokykyä tarvitaan joka päivä myös uudelta presidentiltä ja hallitukselta.

Suomen turvallisuus on ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa laajempi asia. Kansan yhtenäisyys ja kokemus puolustamisen arvoisesta isänmaasta ovat turvallisuutemme kulmakiviä. Turvallisuuteen heijastuvat myös sisäpolitiikan ratkaisut niin hyvinvoinnin, huoltovarmuuden kuin sivistyksenkin osalta. Näistä asioista päävastuu on hallituksella, mutta vastuu kokonaisturvallisuudesta on valtiojohdon yhteinen.

Presidentin toiminta valtiomme päämiehenä ja arvojohtajana voi vahvistaa tai heikentää Suomen yhtenäisyyttä. Keskustan kanta on, että tarvitaan koko Suomen presidentti, joka yhdistää suomalaisia ja on vastavoima vastakkainasettelulla. Paras ja varmin vaihtoehto tähän tehtävään on Olli Rehn.

Puoluehallituksen kannanotto 7.9.

Hallituksen pidennettävä alijäämien kattamisveloitteen aikaa

Hyvinvointialueet kärsivät rahojen riittävyydestä suhteessa tarpeisiin. Niillä on kuitenkin velvoite turvata riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille asuinpaikasta riippumatta.

Hyvinvointialueiden perustaminen oli oikea päätös, joka tehtiin 15 vuotta liian myöhään. Alueille pitää nyt antaa työrauha ja todellinen mahdollisuus tasapainottaa budjettinsa. Lyhytnäköiseen palveluverkon karsimiseen ja lähipalvelujen heikentämiseen ei millään alueella pidä syöksyä alijäämien kattamisen pelossa.

Keskustan puoluehallitus vaatii hallitukselta pikaisia toimia, joilla alijäämien kattamisveloitetta pidennetään aiemmin päätetystä kahdesta vuodesta. Tämä on välttämätöntä, sillä koronan aiheuttama hoitovelka, hoitohenkilöstön perustellut palkankorotukset sekä jatkuva hintojennousu ovat nostaneet kustannuksia paljon arvioitua enemmän. Tätä ei saa maksattaa palvelun tarvitsijoilla.

Keskusta pitää kiinni vaalilupauksestaan vahvistaa lähipalveluja. Lähipalvelut ovat arjessa verrattain usein tarvittavia palveluja, jotka kuuluvat kaikille niin suurimmissa kaupungeissa kuin maaseudulla.

Palvelujen uudistaminen on välttämätöntä ja myös teknologiaa on hyödynnettävä rohkeasti. Esimerkiksi liikkuvilla ja etäpalveluilla hyvinvointialue voi vahvistaa ja monipuolistaa lähipalvelujen saatavuutta alueen kunnissa ja kaupungeissa. Jokaisessa kunnassa tulee silti jatkossakin olla vähintään minimitason toimipiste.

Rahaa säästävät uudet toimintatavat ovat täysin mahdollisia, mutta vaaditussa kahdessa vuodessa muutos ei synny. Hätäilemällä aikaan saadaan vain suljettujen terveysasemien sekä entistä pitempien hoitonojen Suomi.

Keskustan puoluehallituksen mielestä hyvinvointialueiden palveluverkkoa koskevat merkittävät ratkaisut tulee viedä aluevaltuustojen päätettäväksi. Päätösten on pohjauduttava hyvinvointialueen strategiaan. Palveluverkkoon tehtävien muutosten pitkän aikavälin taloudellinen vaikuttavuus on myös pystyttävä perustelevaan ennen päätöksentekoa.

Puoluehallituksen kannanotto 5.10.

Tunnissa Turkuun vai liikkeelle koko Suomessa?

Petteri Orpon hallituksen liikennepolitiikka voimistaa Suomen alueellista keskittymistä.

Koko maan tieverkon kehittämisen ja monin paikoin jo vaarallisen huonokuntoisten teiden korjaamisen sijaan hallitus laittaa toiveet ja paukut muutamaan uuteen mammuttihankkeeseen. Investoinnit keskittyvät eteläiseen ja läntiseen Suomeen, pääosin hallituksen ministereiden kotikulmille. Hallituksen päätöksistä käsittämättömin on kallis ja kannattamaton Turun tunnin juna. Se aiotaan rahoittaa valtion tuottavan omaisuuden myynnillä. Tässä ei Keskustan mielestä ole mitään järkeä.

Muulle maalle hallitus tosiasiallisesti kääntää selkänsä.

Itäinen Suomi saa liikenteen 347 miljoonan euron kehittämisrahoista ensi vuonna vain kolme miljoonaa euroa. Yksityisteiden valtionavustuksia leikataan tuntuvasti. Tuki laajakaistayhteyksien rakentamiselle koko maahan lopetetaan.

Vastoin vaalilupauksia bensan hinta ei laske. Sen sijaan töihin ajavien suomalaisten kulut voivat nousta jopa sadoilla euroilla, kun työmatkavähennyksen omavastuuta kiristetään. Ihmisten arki vaikeutuu ja elämisen edellytykset läpi Suomen heikkenevät.

Kokoomukselta puolen Suomen politiikkaa voi odottaa. Vakavasti joutuu kysymään, miten Perussuomalaiset ovat lähteneet keskittämispolitiikan takuumiehiksi ja -naisiksi. Ihmisiä johdettiin ennen vaaleja harhaan.

Keskustan linja on, että teitä, ratoja ja muita väyliä pitää kunnostaa ja rakentaa koko Suomessa. Alueita pitää kohdella tasapuolisesti.

Suomen tasapainoisen kehittymisen kannalta liikenne- ja tietoliikenneinvestoinnit ovat yksi keskeisimmistä edellytyksistä. Koko Suomen voimavaroja ei ole varaa jättää hyödyntämättä. Tuotteiden, palveluiden, osaamisen ja ideoiden on liikuttava turvallisesti teillä ja tietoverkoissa. Keskusta muistuttaa, että liikenne- ja tietoliikenneinvestoinnit ovat nimenomaan valtion huolehdittavia asioita. Vastuuta niistä ei voi siirtää kunnille tai yksityisille toimijoille.

Pääpainon pitäisi Keskustan mielestä olla nyt nykyisten teiden ja raiteiden kunnostamisessa. Turun tunnin junan sijaan Keskusta laittaisi välittömästi liikkeelle toteutusvalmiita, pienempiä korjaus- ja parannushankkeita läpi Suomen. Näin tuettaisiin samalla rakennusalan työllisyyttä Suomen talouden näkymien huononnuttua.

Toteuttaisimme tässä ja nyt myös ammattidieselien, joka osaltaan helpottaisi kuljetusyrittäjien kustannuksia pitkien etäisyyksien Suomessa.

Liikenteen kehittämisessä siirtäisimme painopistettä itä-länsisuuntaisen poikittaisliikenteen vahvistamiseen sekä teillä että rautateillä. Suomen turvallisuuden kannalta olisi tärkeää pikimmiten saada liikkeelle myös raideliikenteen kehittäminen Itä-Suomesta pohjoiseen ja sieltä edelleen länteen. Tästä saatava hyöty olisi aivan eri mittaluokkaa kuin Turun junan muutaman minuutin ajansäästö.

Puoluehallituksen kannanotto 2.11.

Asumisen kallistumista aiheuttavista veronkorotuksista luovuttava

Keskustan puoluehallitus otti kokouksessaan 2.11.2023 kantaa asumisen hintaa nostavaan Orpon hallituksen veropolitiikkaan:

Jokaisella on oltava mahdollisuus asua kohtuuhintaisesti elämäntilanteensa ja toiveidensa mukaisesti. Monelle se tarkoittaa itse omistettua kotia, toisille muunlaisia asumisratkaisuja. Poliittisilla päätöksillä pitää helpottaa ihmisten asumisunelmien toteutumista, ei vaikeuttaa niitä.

Orpon-Purran hallituksen ajama varainsiirtoveroprosenttien uudistus vie etenkin monen nuoren haaveet omasta kodista entistä kauemmas tulevaisuuteen. Kyse on asunnon ostotilanteessa tuhansien eurojen lisärasituksesta ikäluokille, joihin kohdistuvat monet muutkin hallituksen säästöpäätökset ja kiristykset. Keskusta haluaa säilyttää ensiasunnon ostajien vapautuksen varainsiirtoverosta nykyisellään.

Hallituksen kiinteistöveroesityksen suurin hyötyjä on hyväosainen asuntosijoittaja. Toinen puoli muutoksesta rahoitetaan ensiasunnon ostajilla, toinen velaksi. Se ei ole kestävä ratkaisu.

Keskustan tavoitteena on uudistaa varainsiirtoveroa siten, että asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöyhtiöiden sekä kiinteistöjen varainsiirtoveroprosentit yhdistettäisiin kustannusneutraalilla tavalla. Näin jatkossa asuntokauppoja verotettaisiin ostettavasta asunnosta riippumatta samalla veroprosentilla, olipa kyse omakotitalon tai asunto-osakkeen hankinnasta.

Hallitus lisää ihmisten asumiskustannuksia myös kiristämällä kiinteistöverotusta. Se tehdään pakottamalla kunnat nostamaan maapohjan kiinteistöveroprosenttia nykyisestä. Tämä koskee 245 kuntaa ja laajaa joukkoa niissä asuvia suomalaisia. Esitys lisää asumisen kustannuksia juuri silloin, kun omistusasuminen korkojen nousun myötä on muutoinkin kallistunut.

Omistusasujien lisäksi kiinteistöveron korotus osuu kipeästi osaan ARA-vuokra-asunnoista ja asumisoikeusasunnoista, joiden vuokrat ja vastikkeet tulevat nousemaan. Tämä tapahtuu samaan aikaan, kun hallitus leikkaa voimakkaasti asumistukea.

Keskusta hyväksyy maapohjan kiinteistöveroprosentin eriyttämisen yleisestä kiinteistöveroprosentista. Näin kunnat voisivat jatkossa asettaa erilliset veroprosentit maapohjalle ja rakennuksille. Sen sijaan hallituksen ajamasta kiinteistöveron alarajan pakkokorotuksesta tulee luopua. Kunnat osaavat itsehallintoonsa perustuen harkita sopivat kiinteistöveroprosentit aiempien vaihteluvälien puitteissa.

Keskustan jäsenmäärät

Puolueen piiri	Paikallisyhdistysten ja kuntayhdistysten jäsenmäärät
Etelä-Häme	1233
Etelä-Pohjanmaa	6141
Etelä-Savo	2746
Helsinki	462
Itä-Savo	1763
Kainuu	1247
Karjala	1590
Keski-Pohjanmaa	1664
Keski-Suomi	4080
Kymenlaakso	1758
Lappi	1620
Peräpohjola	1370
Pirkanmaa	2106

Pohjois-Karjala	2251
Pohjois-Pohjanmaa	15261
Pohjois-Savo	5080
Päijät-Häme	945
Satakunta	2147
Uusimaa	1874
Varsinais-Suomi	3474
Lehtimiehet	5
yht.	58817

Yhdistysten jäsenmäärät

Puolueen piiri	Kunnallisjärjestö	Kuntayhdistys	Paikallisyhdistys
Etelä-Häme	5	7	25
Etelä-Pohjanmaa	16	3	146
Etelä-Savo	7	2	74
Helsinki	2	41	0
Itä-Savo	3	3	33
Kainuu	6	3	85
Karjala	5	4	34
Keski-Pohjanmaa	3	2	41
Keski-Suomi	12	12	78
Kymenlaakso	5	3	49
Lappi	8	4	79
Lehtimiehet	1	0	0
Peräpohjola	6	4	56
Pirkanmaa	15	7	111
Pohjois-Karjala	6	8	65
Pohjois-Pohjanmaa	16	13	148
Pohjois-Savo	9	10	141
Päijät-Häme	8	4	48
Satakunta	15	2	96
Svenskspråkiga	1	0	0
Uusimaa	15	6	97
Varsinais-Suomi	7	14	99
yht.	171	152	1505
			1828

Keskustanaisten piiri	Jäsenmäärät
Keskustan Etelä-Pohjanmaan piiri ry	197
Keskustan Etelä-Savon piiri ry	3
Keskustan Keski-Suomen piiri ry	8
Keskustan Pohjois-Pohjanmaan piiri ry	9
Keskustanaisten Etelä-Hämeen piiri ry	30
Keskustanaisten Etelä-Savon piiri ry	53
Keskustanaisten Helsingin piiri ry	62
Keskustanaisten Itä-Savon piiri ry	29
Keskustanaisten Kainuun piiri ry	36

KOL yhdistys **Jäsenmäärät**

KOL/Seinäjoen Opiskelevat Keskustanuoret (SOKN) r.y.	1
Vaasan Keskustaopiskelijat ry	11
Helsingin Keskustaopiskelijat (HEKO) ry	30
Rajattomat Keskustaopiskelijat (RaKe) ry	3
Lappeenrannan Opiskelevat Keskustalaiset LOK ry	2
Jyväskylän Keskustaopiskelijat JOK ry	9
Rovaniemen Keskustaopiskelijat (ROKE) ry	23
Tampereen Opiskelevat Keskustalaiset ry	12
Joensuun Keskustaopiskelijat ry	15
Oulun Keskustaopiskelijat ry	24
Kuopion Keskustaopiskelijat ry	3
<u>Turun Keskustaopiskelijat ry</u>	<u>7</u>
yht.	140

Keskustanaisten Karjalan piiri ry	12
Keskustanaisten Keski-Pohjanmaan piiri ry	38
Keskustanaisten Keski-Suomen piiri ry	31
Keskustanaisten Kymenlaakson piiri ry	52
Keskustanaisten Lapin piiri ry	66
Keskustanaisten Peräpohjolan piiri ry	26
Keskustanaisten Pirkanmaan piiri ry	211
Keskustanaisten Pohjois-Karjalan piiri ry	20
Keskustanaisten Pohjois-Pohjanmaan piiri	498
Keskustanaisten Pohjois-Savon piiri ry	120
Keskustanaisten Päijät-Hämeen piiri ry	30
Keskustanaisten Satakunnan piiri ry	107
Keskustanaisten Uudenmaan piiri ry	55
Keskustanaisten Varsinais-Suomen piiri ry	78
Keskustanaisten Ylä-Savon piiri ry	27
yht.	1798

Keskustanuorten piiri	Jäsenmäärät
Keskustanuorten Hämeen piiri ry	40
Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri ry	186
Keskustanuorten Helsingin piiri ry	58
Keskustanuorten Etelä-Savon piiri ry	89
Keskustanuorten Kainuun piiri ry	50
Keskustanuorten Kaakon piiri ry	23
Keskustanuorten Keski-Pohjanmaan piiri ry	57
Keskustanuorten Keski-Suomen piiri ry	64
Keskustanuorten Lapin piiri ry	87
Keskustanuorten Pirkanmaan piiri ry	48
Keskustanuorten Pohjois-Karjalan piiri ry	23
Keskustanuorten Pohjois-Pohjanmaan piiri ry	321
Keskustanuorten Pohjois-Savon piiri ry	88
Keskustanuorten Satakunnan piiri ry	53
Keskustanuorten Uudenmaan piiri ry	68
<u>Keskustanuorten Varsinais-Suomen piiri ry</u>	<u>65</u>
yht.	1320